

Középiskolások tapasztalatai az iskolai zaklatásról

Közvélemény-kutatás

Budapest, 2022. július – augusztus

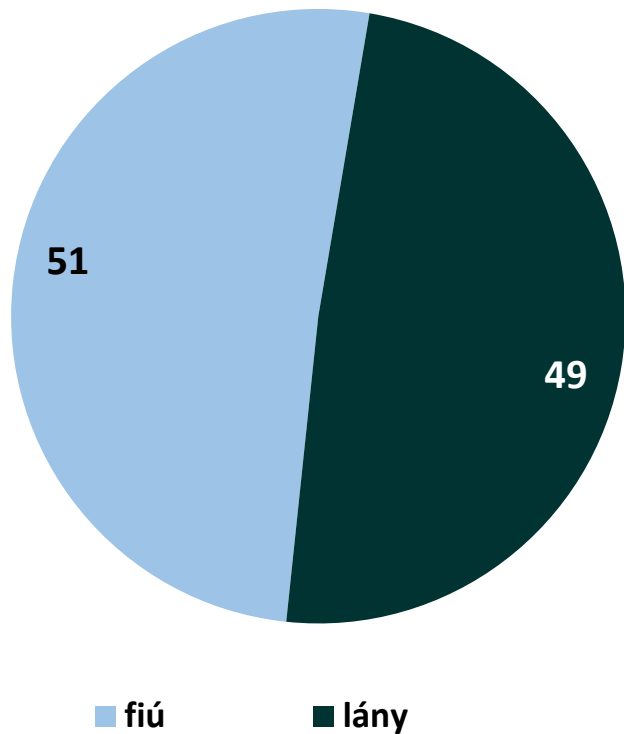
Bevezetés

- A Medián Közvélemény- és Piackutató Intézet 2022. szeptember 22-e és október 3-a között az UNICEF megbízásából országos felmérést készített magyar középiskolás korú fiatalok körében a bullying, iskolai zaklatás, erőszak elterjedtségének, működés módjának vizsgálatára
- A kutatás 1000 fő online kérdőíves megkérdezésével zajlott. A válaszadókat közösségi médiafelületeken hirdetéssel toboroztuk. Az ilyen jellegű – tehát önkéntes kitöltéssel készülő – kutatásoknál csak közelíteni lehet a reprezentativitást, de a minta iskola- és településtípus szerinti sokszínűsége biztosítja, hogy az eredmények jól tükrözik a magyar középiskolások véleményét és tapasztalatait. A kérdőívre valóságos arányuknál több lány válaszolt, ezt a mintatorzulást súlyozással küszöböltük ki.
- A mintában a hibahatár az összes válaszadóra vonatkozó adatok esetében ± 3 százalékpont, vagyis két adat között ekkora különbséget tekinthetünk statisztikai értelemben szignifikánsnak. A hibahatár a kisebb részsokaságok (például Budapesten élők) csoportján belül ennél nagyobb.
- Az eredményeket nem, iskolatípus és a településtípus szerint vizsgáljuk. A kitöltők életkorát a legtöbb kérdésnél azért nem vesszük figyelembe, mert a kutatás kérdései tágabb időszakra, a teljes iskolai életútra vonatkoztak, így a jelenlegi életkor az eredmények szempontjából nem releváns. Az iskolatípus szerinti elemzésnél pedig figyelmen kívül hagyjuk azokat a kitöltőket, akik már nem járnak középiskolába, mivel róluk nem tudjuk, hogy milyen típusú iskolába jártak.

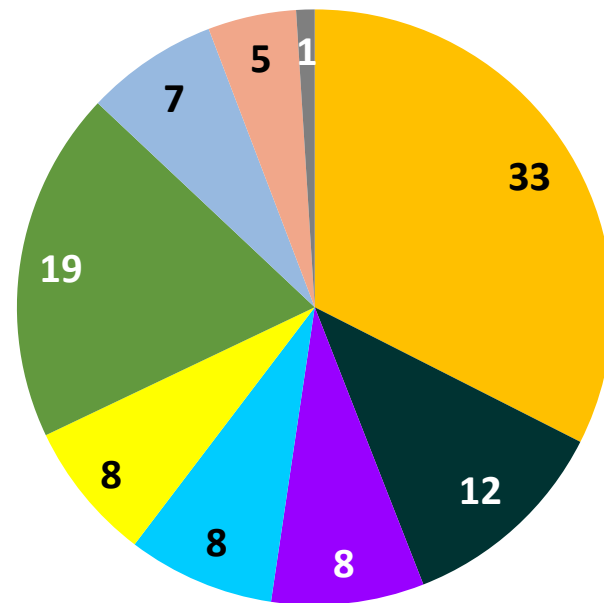
A minta összetétele I.

(%)

A válaszadók neme

Iskolatípus

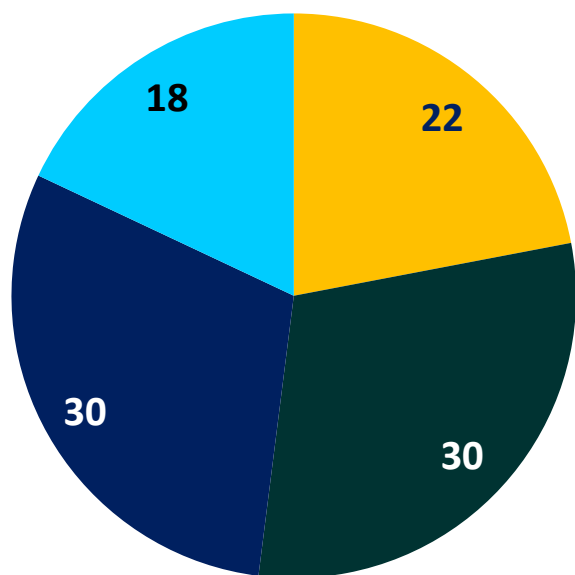

- 4 osztályos gimnázium
- 6 osztályos gimnázium
- 8 osztályos gimnázium
- szakképző iskola
- szakgimnázium
- technikum
- általános iskola
- már nem középiskolás (felnőttképzésben tanul vagy felsőoktatásban vagy dolgozik)
- nincs adat

A minta összetétele II.

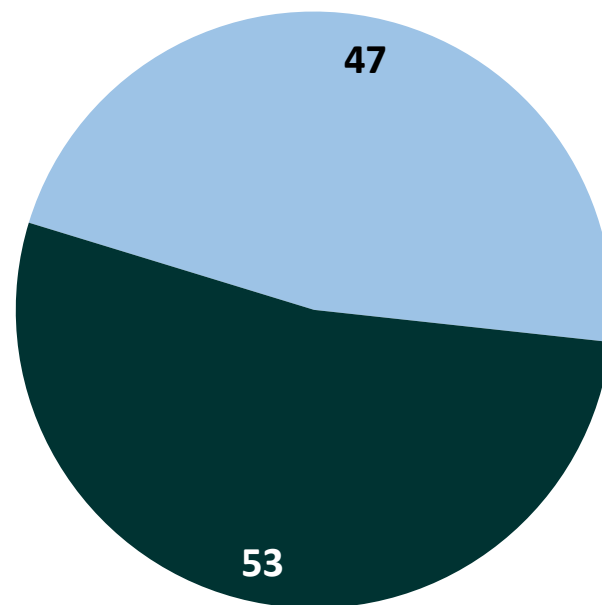
(%)

A válaszadók lakóhelye

■ Budapest ■ megyeszékhely ■ város ■ község

A válaszadók életkora

■ legfeljebb 16 éves ■ 17-20 éves

Közérzet és biztonságérzet az iskolában

Az eredmények összefoglalása – Közérzet, biztonságérzet az iskolában

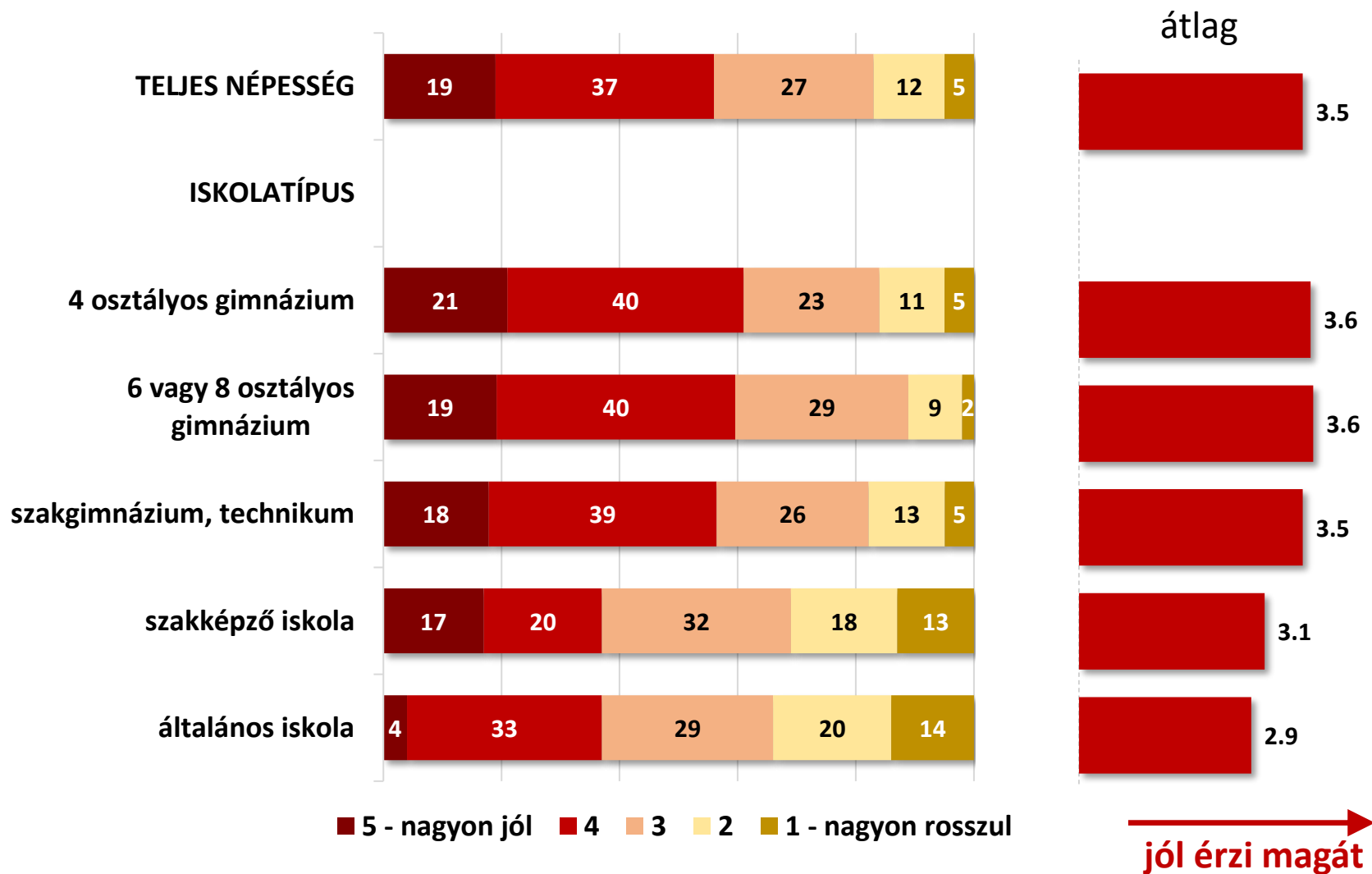
- **A tizenévesek többsége (alapvetően) jól érzi magát az iskolában**, ötös skálán átlagosan 3,5-ös értékkel fejezték ki közérzetüket; 56%-uk a közepesnél magasabb osztályzatot adott. **Kifejezetten rosszul érzi viszont magát a tanulók 5%-a, 12%-uk pedig 2-essel értékelte a helyzetet**, vagyis ugyancsak negatív visszajelzés adott.
- A kutatás tapasztalatai szerint **átlagosan jobban érzik magukat az iskolában a gimnáziumok és technikumok tanulói, mint a szakiskolába vagy még általános iskolába járók.**
- **A tanulók 68%-a állítja, hogy biztonságban érzi magát az iskolában, 10%-ról viszont az derült ki, hogy nem érzi magát biztonságban.** A biztonságérzetet, jó közérzetet több dolog meghatározhatja. Ezen összetevők közül a leginkább az bizonyult jellemzőnek, hogy **a tanárok figyelnek a tanulókra és az osztályközösségre.** Az eredmények alapján **ennél kevésbé működik viszont a másság kezelése, az esetleges kirekesztett tanulók megvédése** és az, hogy mindenkit megbecsülnek az osztályokban. Érdekes feszültség az eredményekben, hogy a tanulók 55%-a azt tapasztalja, hogy a tanárai mindig figyelnek rá és az osztálytársaira, de csak 29% gondolja, hogy náluk mindenki meg van becsülve az osztályban, illetve, azt, hogy segítenek a tanárok, ha valakinek beilleszkedési nehézsége van.

Az eredmények összefoglalása – Közérzet, biztonságérzet az iskolában

- A közérzetet vizsgáló 11 állítást összegezve arra jutottunk, hogy **a tanulók negyedének magas a biztonságérzete, törődőnek és komfortosnak érzi a közeget, amelyben tanul; 50% a közepes tartományban van, és szintén egynegyed azok aránya, akik nem érzik magukat kielégítően odafigyelő, biztonságos környezetben az iskolában.**
- Figyelemre méltóan magas a szakképzésben tanulók és az általános iskolások körében az alacsony biztonságérzettel rendelkezők aránya (37, illetve 39%). A kisebb települések felé haladva ugyancsak nő azok aránya, akik nem érzik igazán komfortosnak az iskolai közeget. Természetesen erősen összefügg az iskolai közérzet azzal is, hogy a válaszadók voltak-e áldozatai iskolai zaklatásnak.
- Megfigyelhető az is, hogy a lányok valamivel kevésbé érzékelik támogatónak és biztonságosnak az iskolai közeget.

Hogy érzed magad az iskoládban?

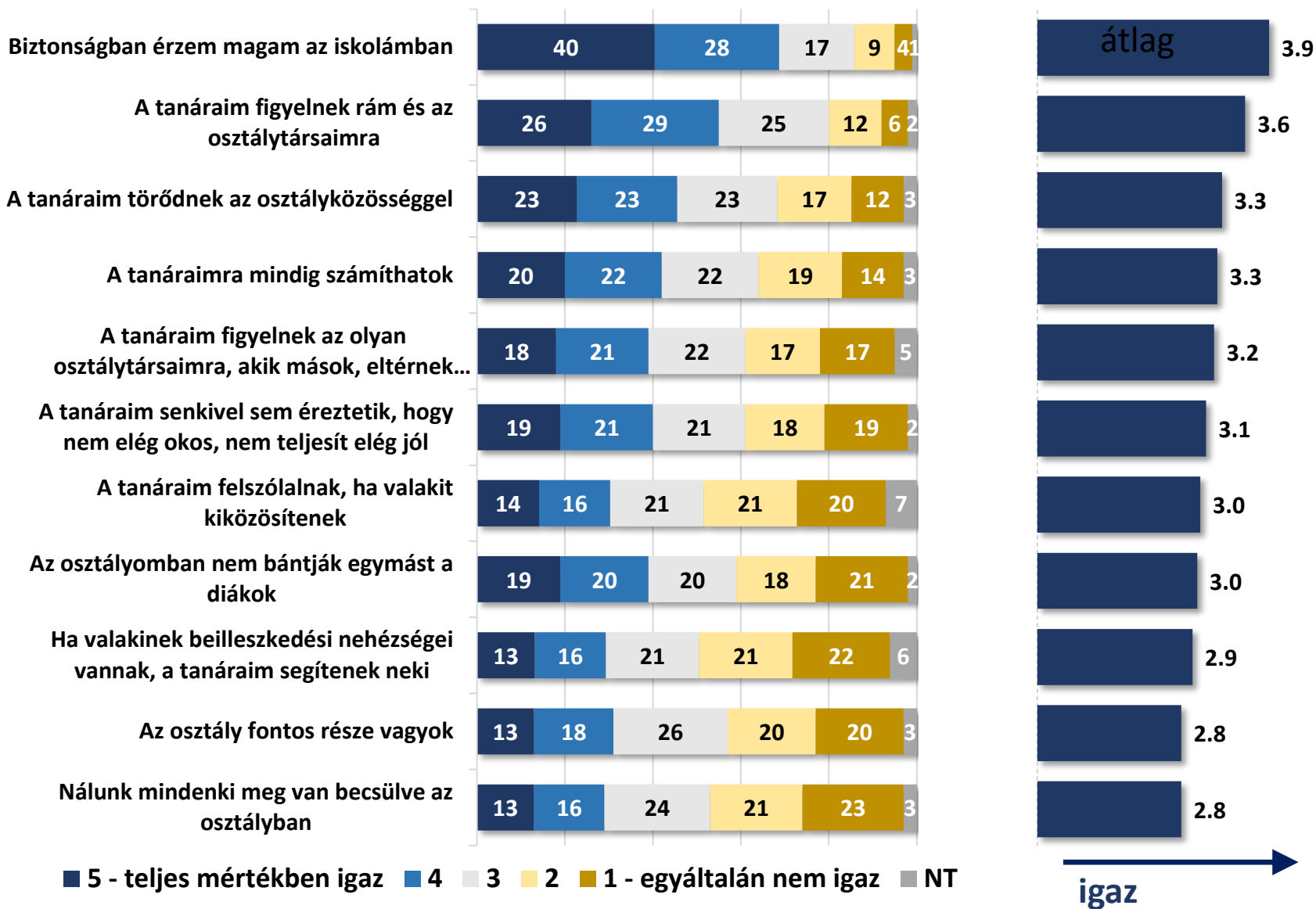
(összes válaszadó, %, átlagok 1-től 5-ig terjedő skálán)

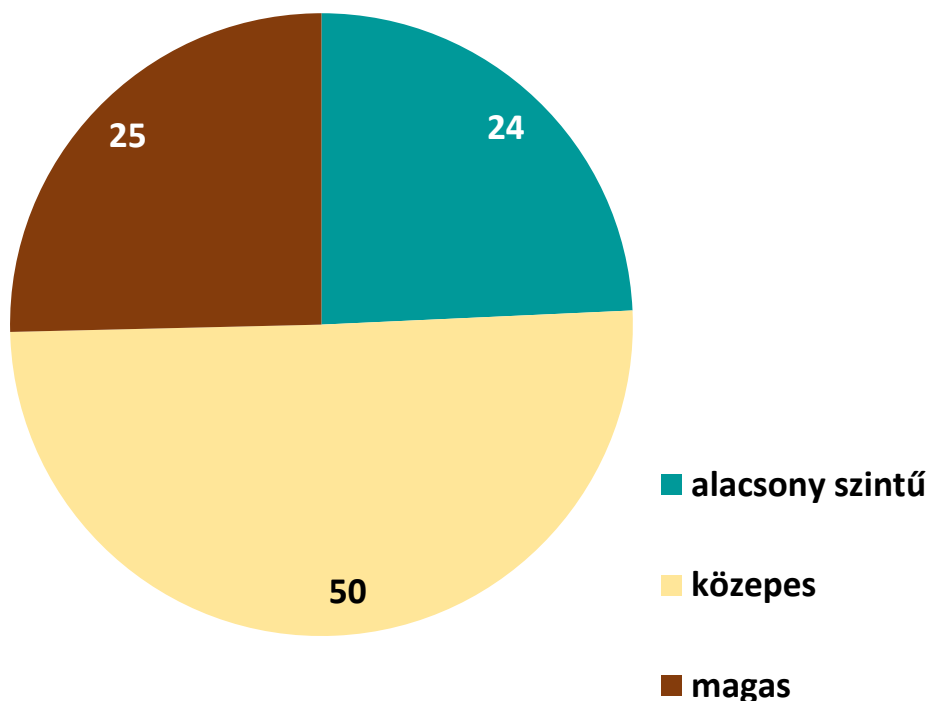
Biztonságérzet, közérzet az iskolában

(összes válaszadó, %, átlagok 1-től 5-ig terjedő skálán)

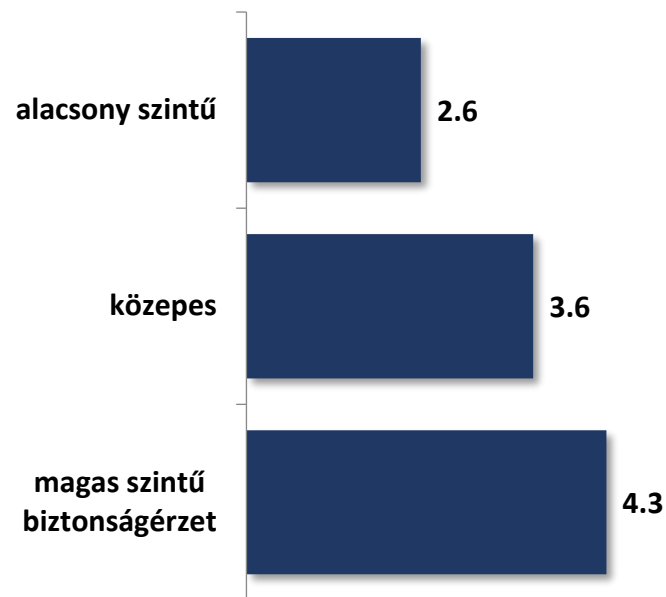

Biztonságérzet, közérzet az iskolában - összegzés

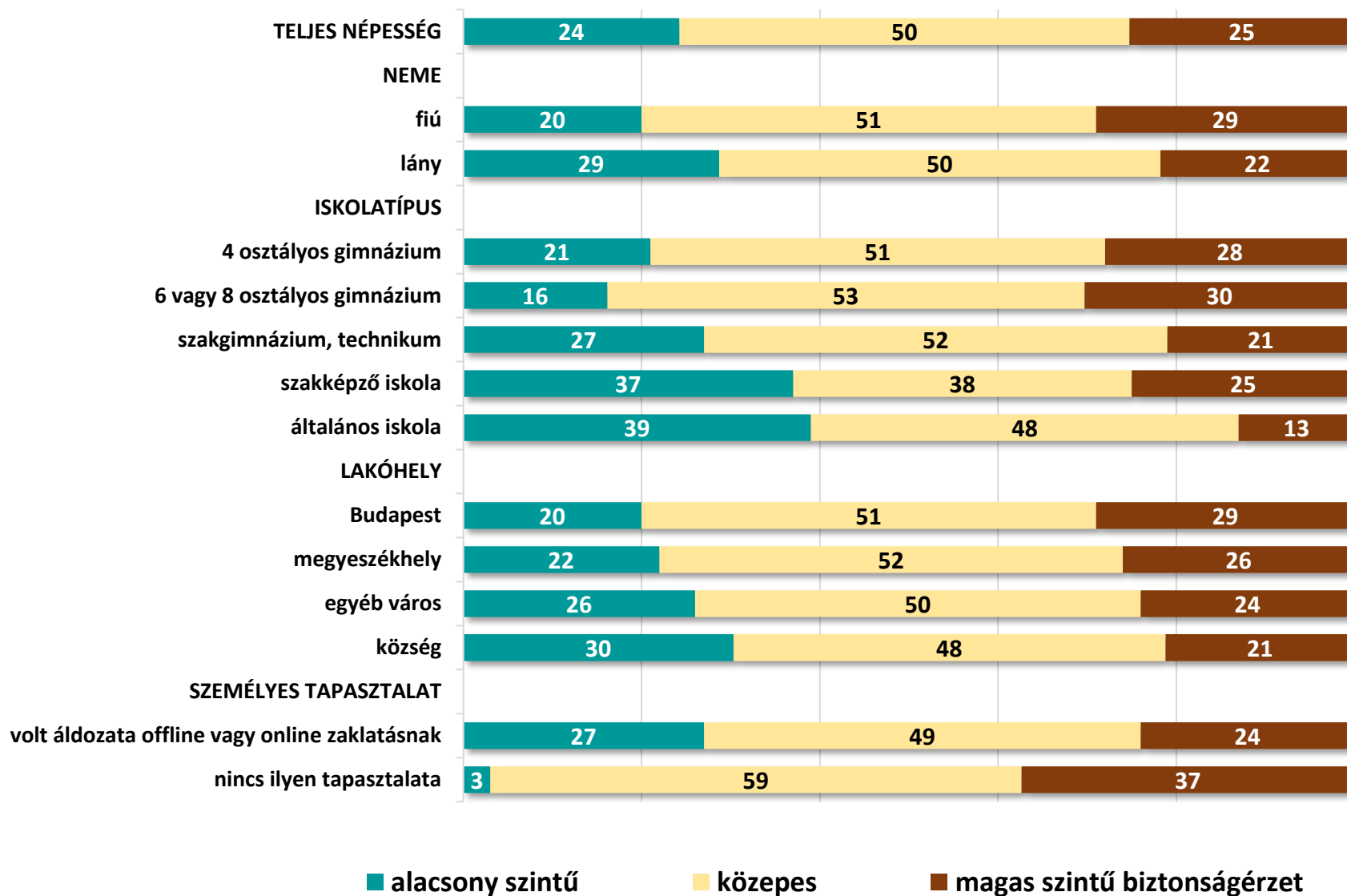
Az összegzés módszere: A biztonságérzetet, közérzetet, a diáktársak és a tanárok által teremtett közeg tapasztalatait összefoglaló 11 választ összeadtuk és az így létrejövő (elméletben, teljes körű válaszadás esetén) 11-től 55-ig terjedő értékeket szétszítottuk három részre, ezzel alkotva meg az alacsony szintű, a közepes és a magas biztonságérzet kategóriáit.

Az iskolai közérzet általános értékelésének átlaga a biztonságérzet kategóriáiban

Biztonságérzet, közérzet az iskolában - összegzés

Zaklatási tapasztalatok

Az eredmények összefoglalása – Zaklatási tapasztalatok

- **A kutatás kérdőívét kitöltők 85%-a állította, hogy volt már áldozata zaklatásnak az iskolai pályafutása során magában az iskolában, vagyis nem az interneten. Az online és az offline bántalmazás áldozatainak köre persze erősen összefügg, az iskolában bántalmazottak 49%-át az online térben is zaklatták. Az online zaklatást is figyelembe véve a mintánk 88%-a érintett valamilyen módon.**
- A kutatásban iskolai zaklatásnak tekintjük a fizikai erőszak mellett a szóbeli bántalmazást és a kiközösítést, közös programokból való kizárást is. A tapasztalatokra vonatkozó kérdést a zaklatás egy lehetséges definíciójával vezettük be.
- **Az online világon kívüli bántalmazások harmada fizikai bántalmazást is magában foglal, de ez az esetek többségében verbális, lelki bántalmazással is együtt jár, így az utóbbi az esetek 94%-ában jellemző. A bántalmazottak 57%-a tapasztalt kiközösítést (is).**
- Összefoglalva a teljes válaszadói kör tapasztalatait: 15% azok aránya, akiknek nincs semmilyen bántalmazási tapasztalatuk személyesen az iskolában; **27%-ukat fizikailag és lelkileg is bántalmazták, 58%-ukat csak lelkileg, 1%-ukat pedig csak fizikailag.**
- A fizikai bántalmazások a szakképzésben jellemzőek inkább, de maga a bántalmazás a gimnáziumokban is meglehetősen elterjedt. A fiúk körében gyakoribb a fizikai bántalmazás elszenvedése (34%), mint lányoknál, de utóbbiaknál sem jelentéktelen (21%) az aránya.

Az eredmények összefoglalása – Zaklatási tapasztalatok

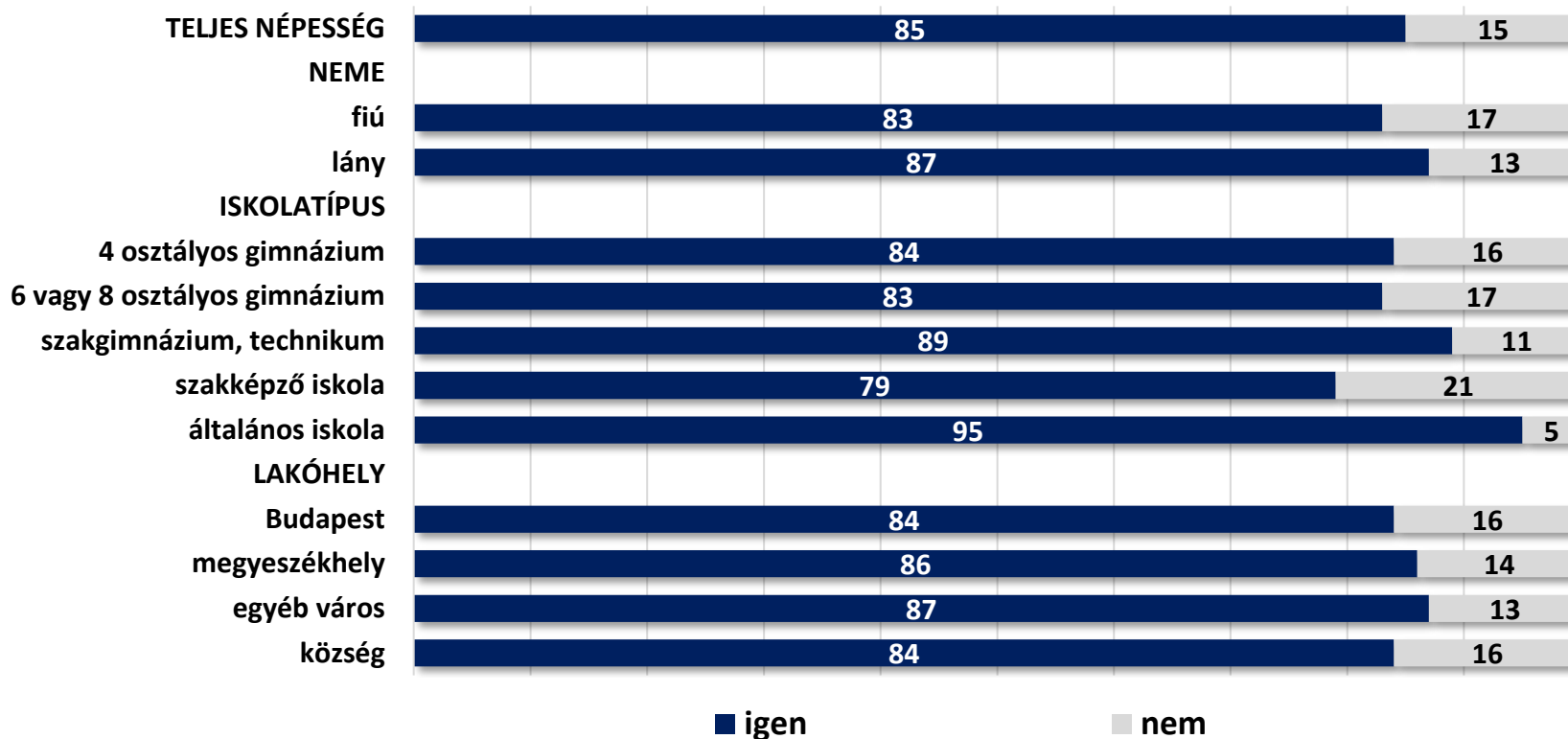
- **Az érintettek közel fele viszonylag fiatalon, 6-10 évesen tapasztalt először bántalmazást az iskolában**, 40% ennél idősebb korban, 13% pedig nem tudott válaszolni. Az érdemben válaszolók többsége tehát még 10 éves kora előtt átélte az (első) bántalmazásélményét. **Az eredmények alapján a fizikai bántalmazás gyakoribb lehet az általános iskolások között**: azok, akiket fizikailag is bántottak, még magasabb arányban szerezték 10 éves koruk előtt az első ilyen tapasztalatukat.
- A kutatás eredményei alapján **az iskolai bántalmazás legfontosabb helyszíne az osztályterem** (az érintettek 81%-át zaklatták ezen a helyszínen). Ezt követi az iskola folyosója és udvara (59, illetve 47%). Ezeknél kevésbé, de ugyancsak jellemző helyszíne a zaklatásnak a menza és a táborkok, sőt, a további válaszok alapján az öltözők és a tornatermek is. Kiderült, hogy az osztálykirándulások is gyakran biztosítanak alkalmat a bántalmazóknak.
- **A feltárt bántalmazási tapasztalatok kimagasló többsége nem egyszeri, hanem ismétlődő volt** (77%). A fizikai bántalmazásoknál még ezt is meghaladja az ismétlődő zaklatások aránya (83%). Az ismétlődő esetek csaknem felében napi szinten vagy ennél is gyakrabban ismétlődött a bántalmazás; a gyakori ismétlődés különösen a fizikai erőszak esetében, az iskolatípusok közül pedig a szakképző iskolákban és az általános iskolákban jellemző.

Az eredmények összefoglalása – Zaklatási tapasztalatok

- **A bántalmazások kimagasló többségében osztálytársak a bántalmazók;** mindössze az esetek 7%-ára jellemző, hogy valakik mások bántalmazták az áldozatot és az osztálytársak nem. **Az osztálytársak mellé viszont a jelek szerint gyakran beszállnak mások is az évfolyamról, vagy az idősebbek közül, sőt az sem ritka, hogy a tanárok is részt vesznek benne (21%)** valamilyen módon.
- **Az általános iskolákban és a szakképző intézményekben, valamint a fizikai bántalmazások esetében az átlagosnál gyakrabban fordul elő, hogy az iskolába járó idősebb tanulók a bántalmazók.** Tanári bántalmazásra is átlagon felüli arányban panaszkodnak a szakképző iskolák tanulói.
- **A válaszadók harmadával előfordult már, hogy nem ment iskolába, mert attól tartott, hogy bántani fogják.** A szakképző iskolába járók, a kisebb településen élők, és a fizikai bántalmazások elszenvedői az átlagnál magasabb arányban próbálták már így elkerülni a zaklatást.
- Figyelemre méltó, hogy **a lányok körében jellemzőbb stratégia az iskolától való távolmaradás,** mint a fiúknál.

Bántalmazási tapasztalatok az offline világban*

(összes válaszadó, %)

■ igen

■ nem

*Előfordult veled valaha, hogy valaki bántott az iskolában akár fizikailag, akár szavakkal? Kérlek, most csak olyan esetekre gondolj, ami nem online történt, hanem személyesen!

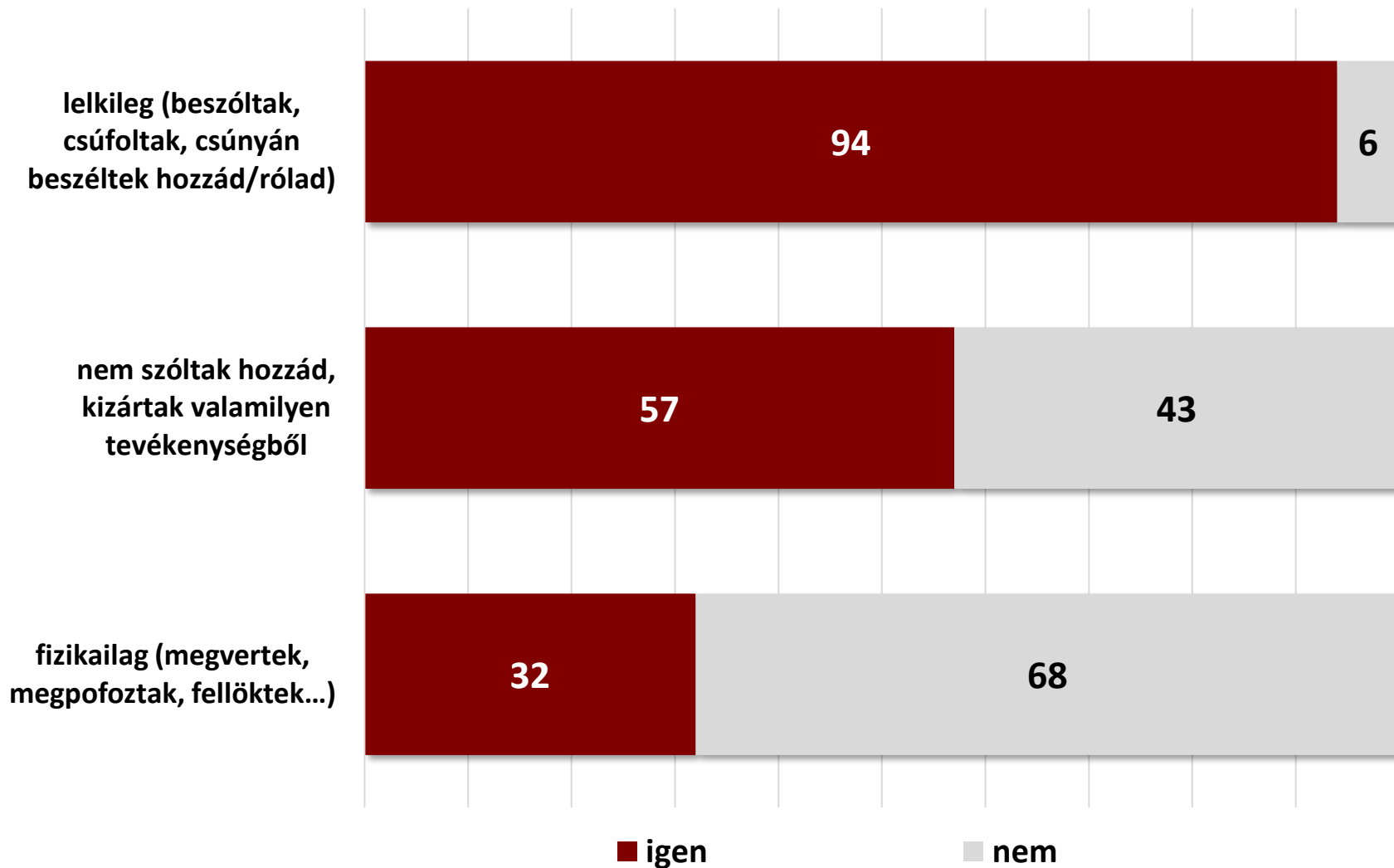
A kérdés előtt a válaszadók elolvasták az iskolai zaklatás következő definícióját:

A következő kérdések az iskolai bántalmazás, zaklatás (bullying) témájával foglalkoznak. Ide sorolunk minden olyan helyzetet, amikor szándékos fizikai vagy lelki bántalmazás történik és ez nem kölcsönös, hanem van egy áldozat és (legalább egy) bántalmazó. A lelki bántalmazáshoz hozzátartozik a kigúnyolás, csúfolás, valótlan információk terjesztése, a kiközösítés, közös tevékenységekből való kizárás.

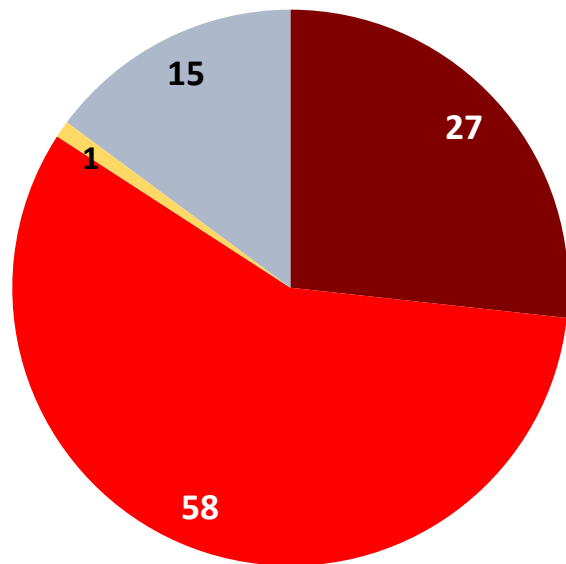

A bántalmazás módja

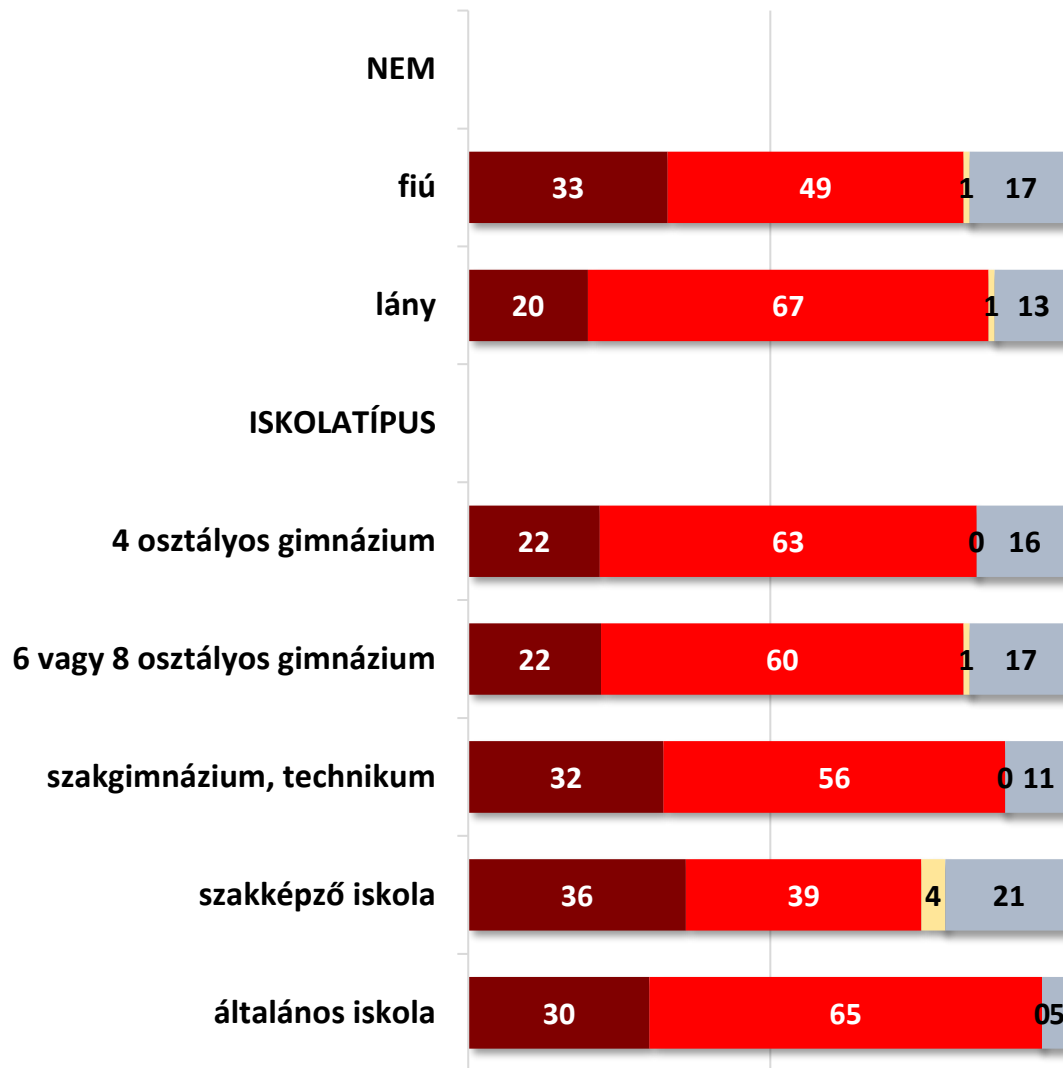
(a bántalmazottak körében, %)

Offline bántalmazással kapcsolatos tapasztalatok összegzése

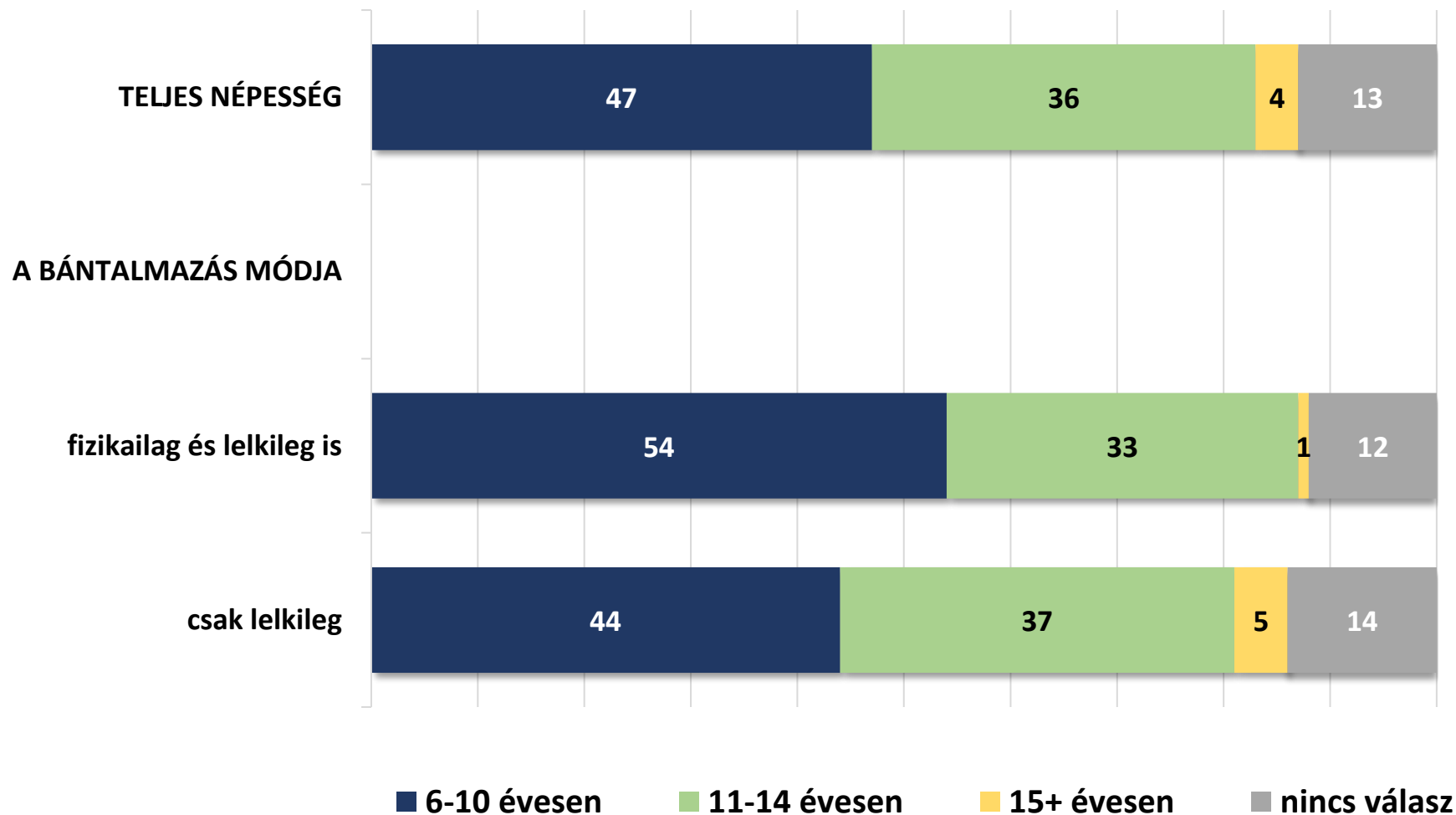

- fizikailag és lelkileg is
- csak lelkileg
- csak fizikailag
- nincs ilyen tapasztalata

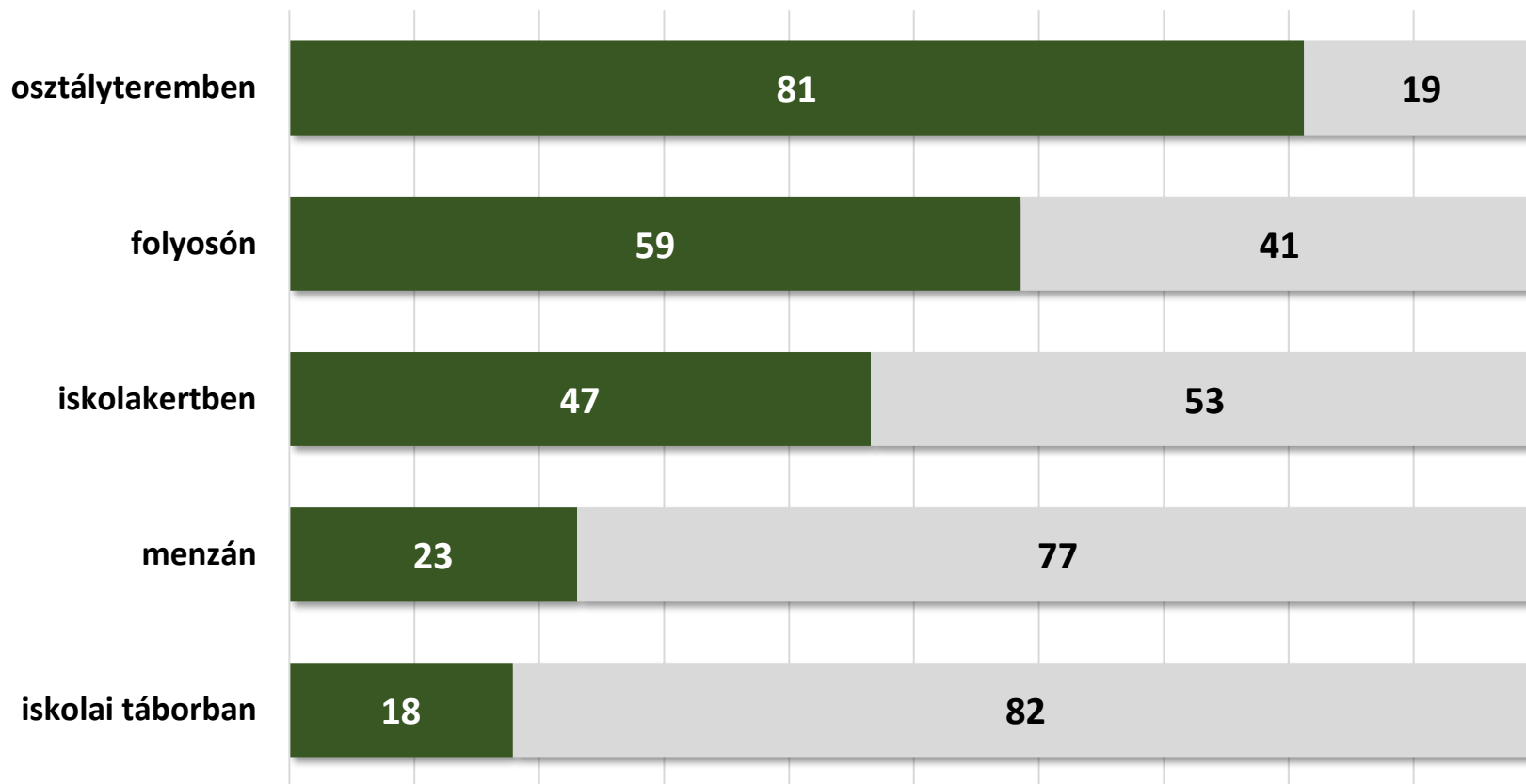
Hány éves voltál, amikor (először) ilyen történt veled?

(azok körében, akiket fizikailag vagy lelkileg bántalmaztak, %)

Hol történt a bántalmazás?

(a bántalmazottak körében, %)

más helyen:

öltözőben, tornateremben: 4%

iskolán kívül, utcán: 1%

osztálykiránduláson: 1%

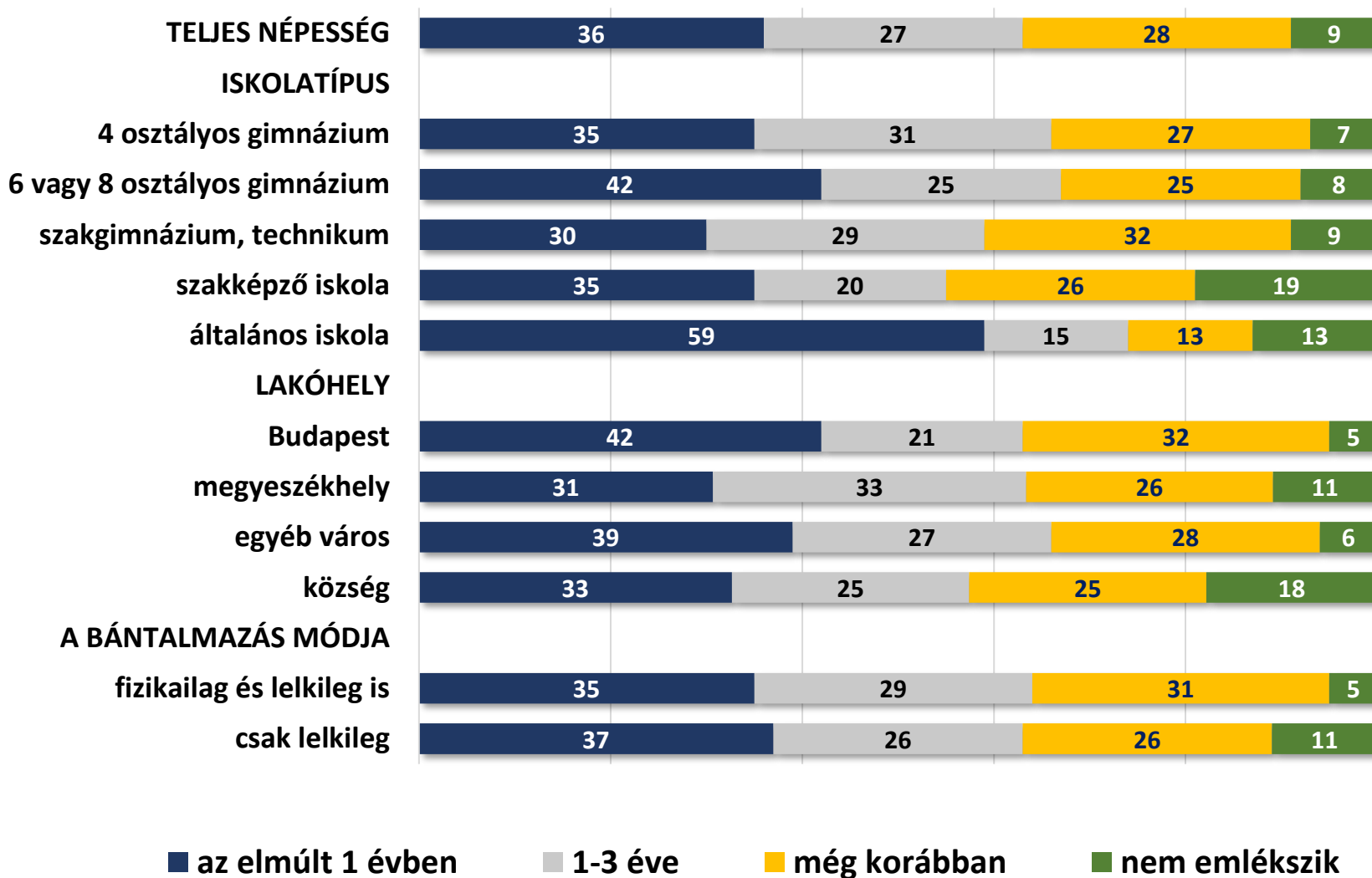
iskolai mosdóban: 1%

■ igen

■ nem

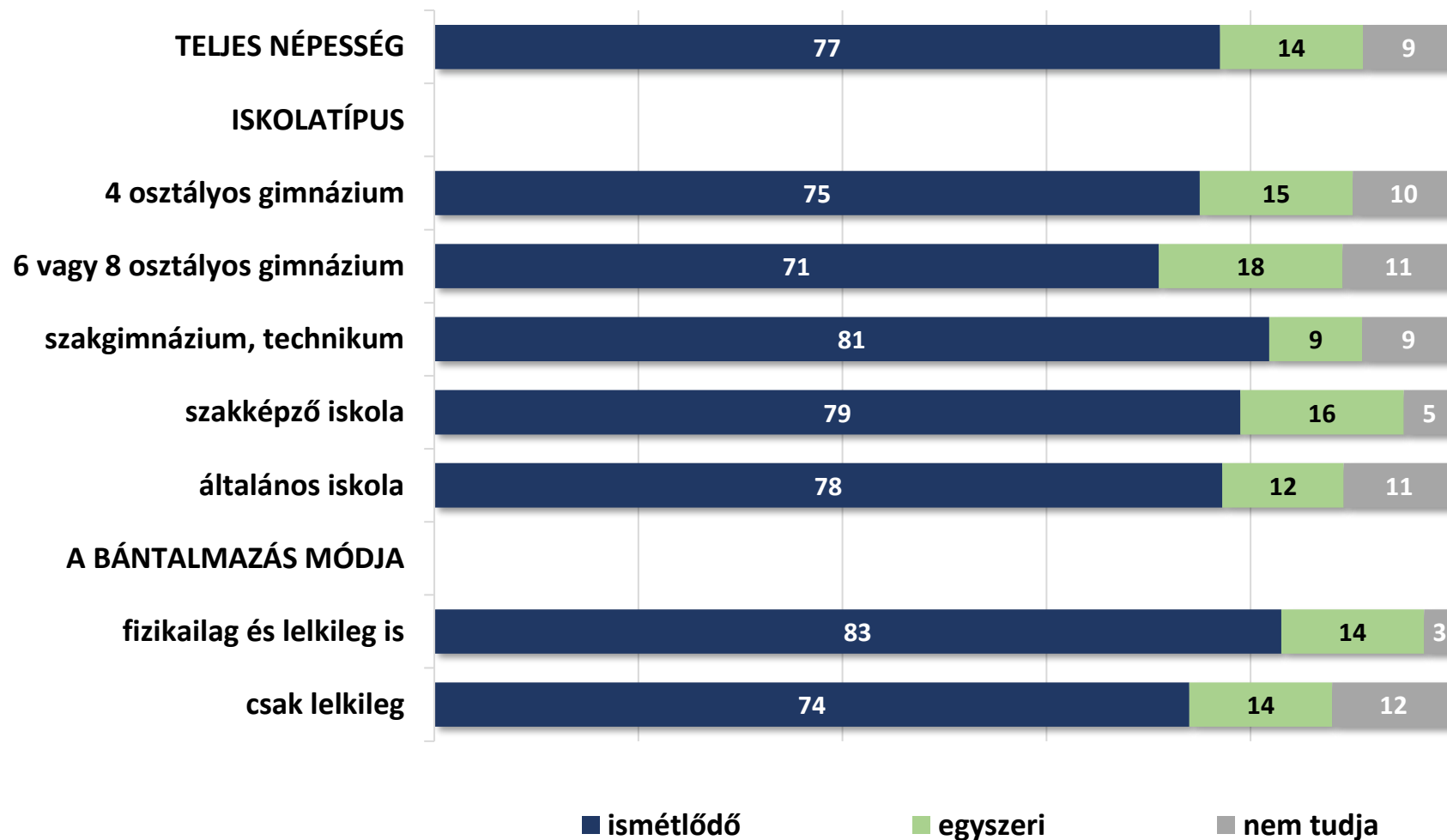
Mikor fordult elő (utoljára) ilyen veled?

(a bántalmazottak körében, %)

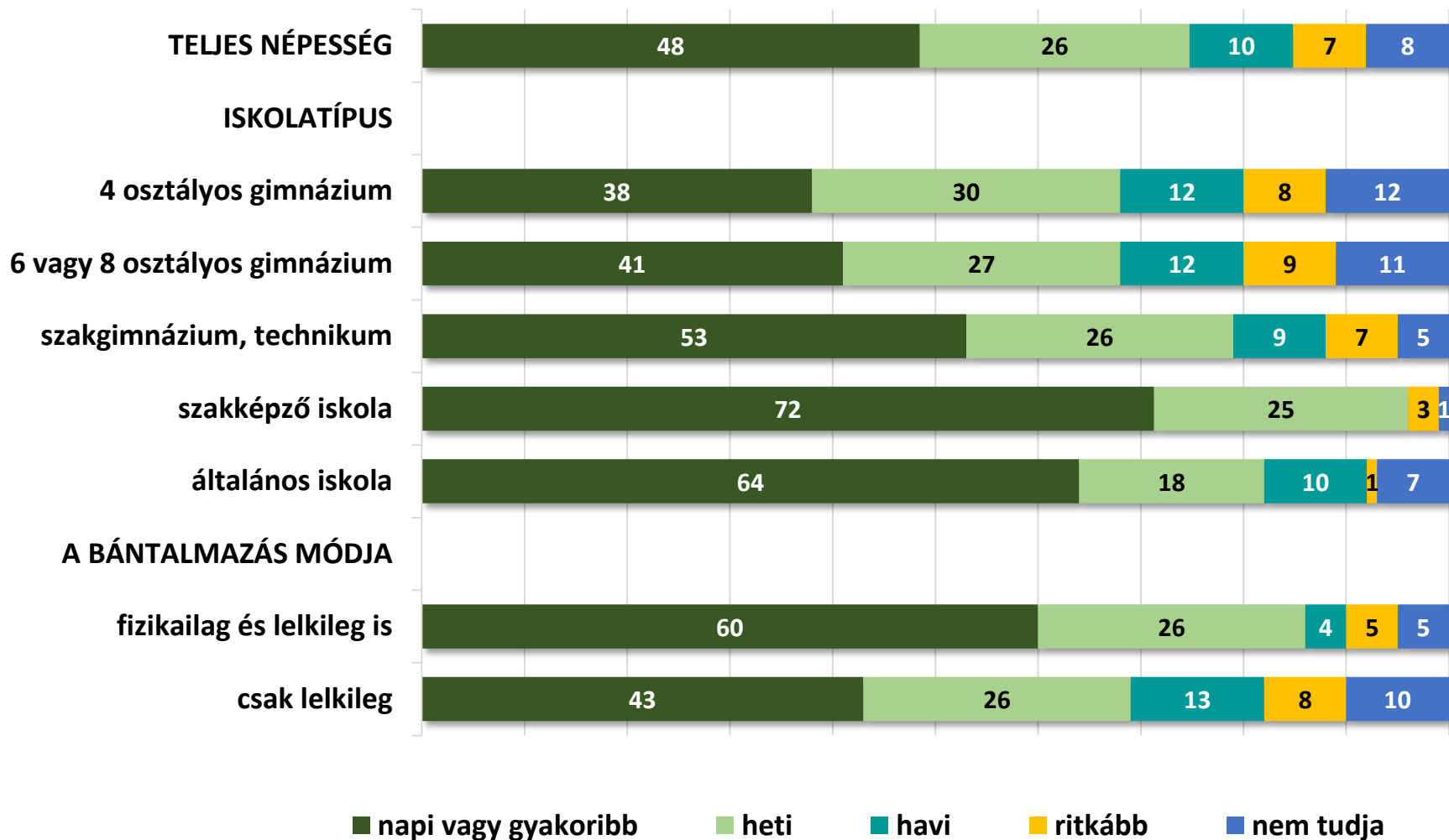
Egyszeri eset volt vagy ismétlődő?

(azok körében, akiket fizikailag vagy lelkileg bántalmaztak, %)

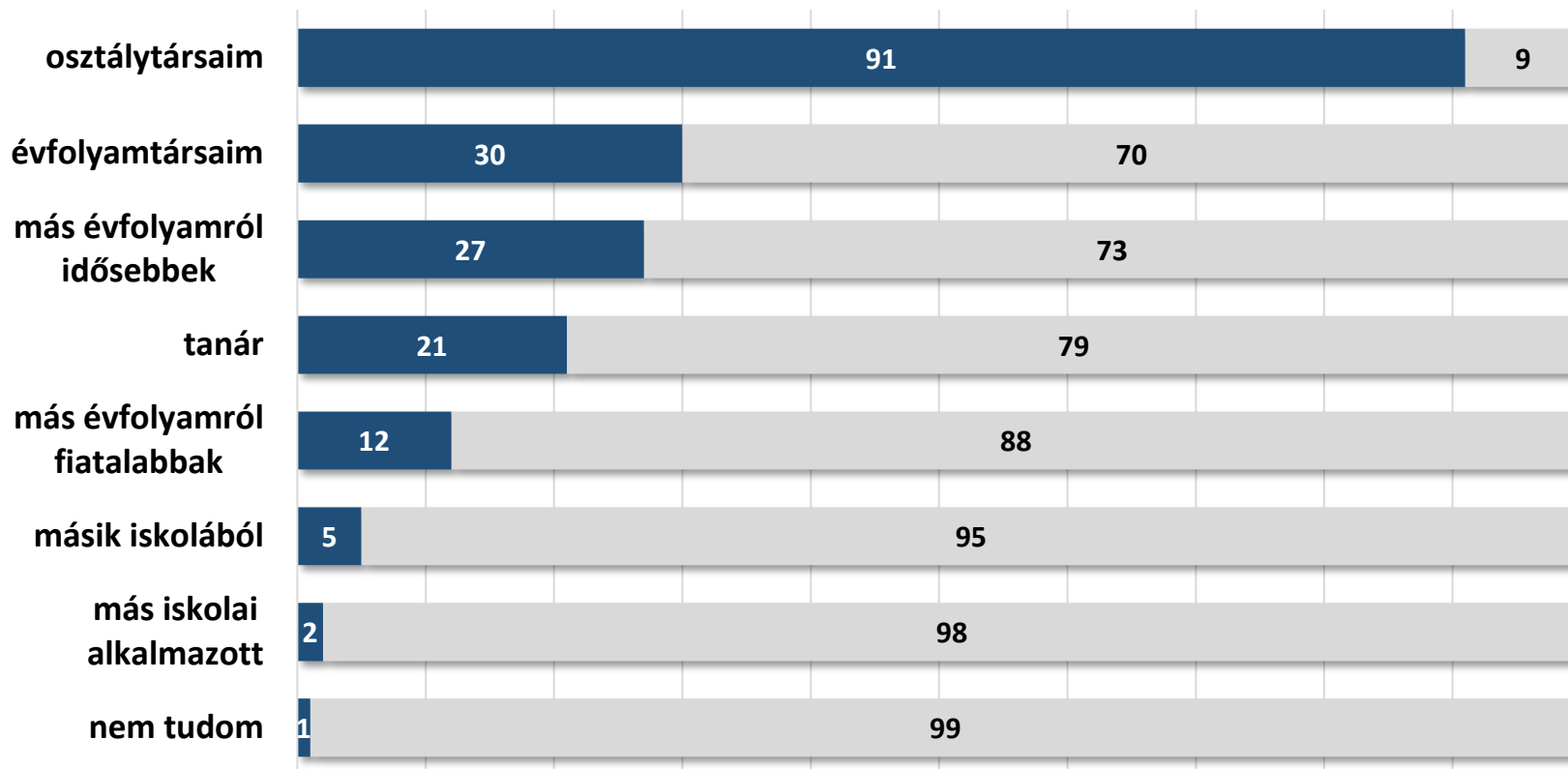
Milyen gyakorisággal ismétlődött?

(azok körében, akiknél ismétlődött, %)

Kik voltak az elkövetők?

(a bántalmazottak körében, %)

egyéb válaszok:

- évfolyamtársam szülei
- kollégiumi nevelőtanár
- osztálytárs szülője

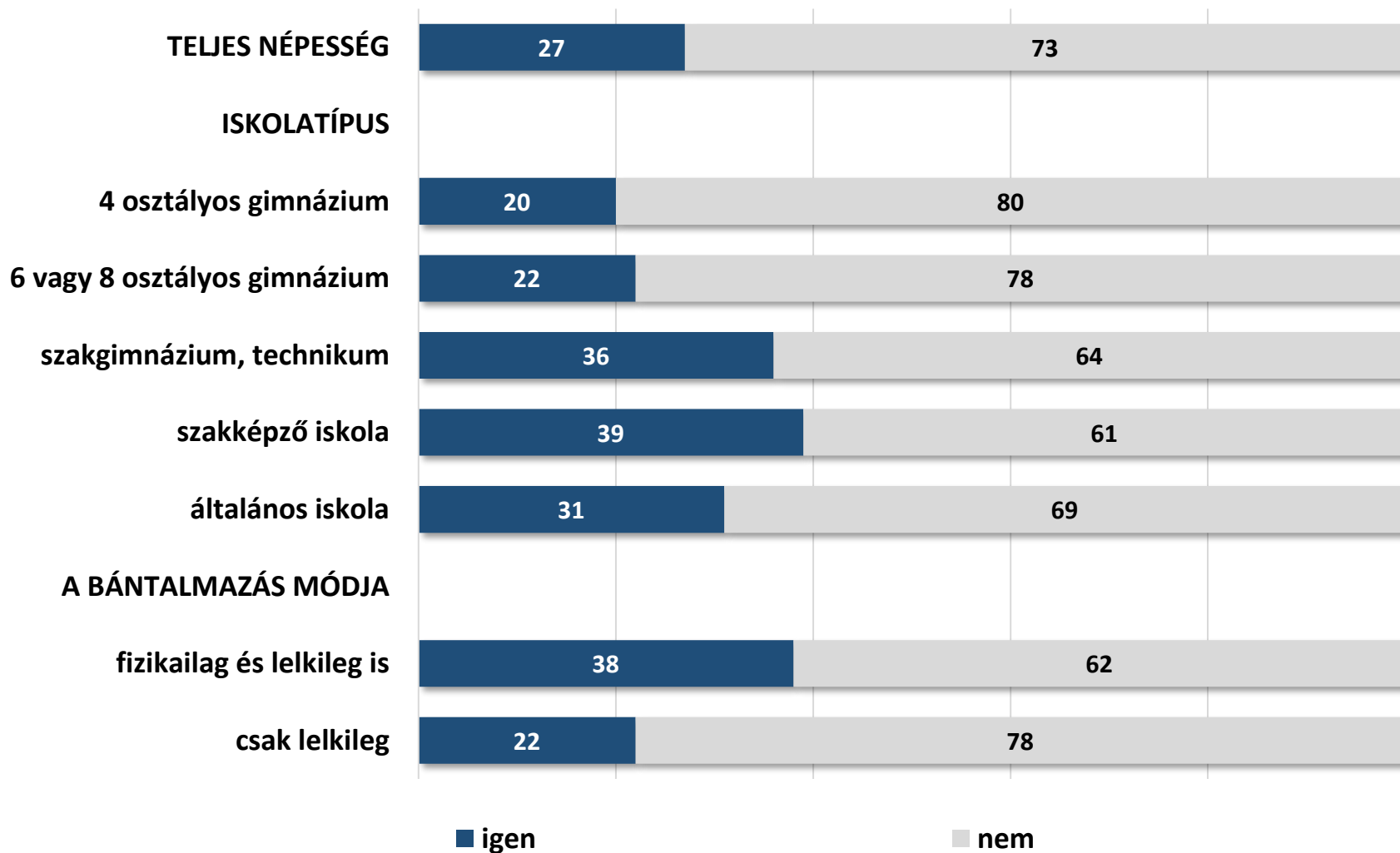
■ igen

■ nem

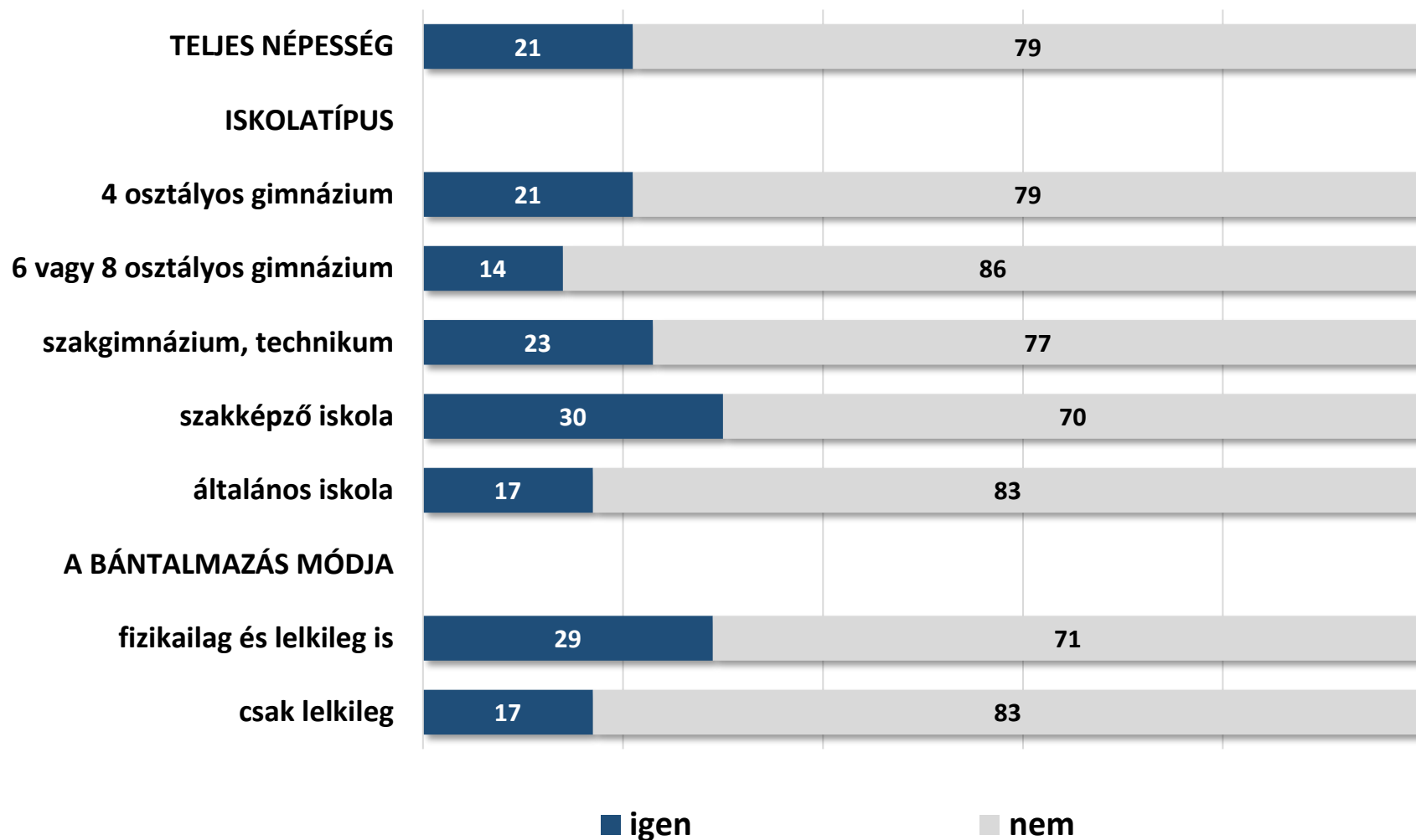

Kik voltak az elkövetők? más évfolyamról idősebbek

(a bántalmazottak körében, %)

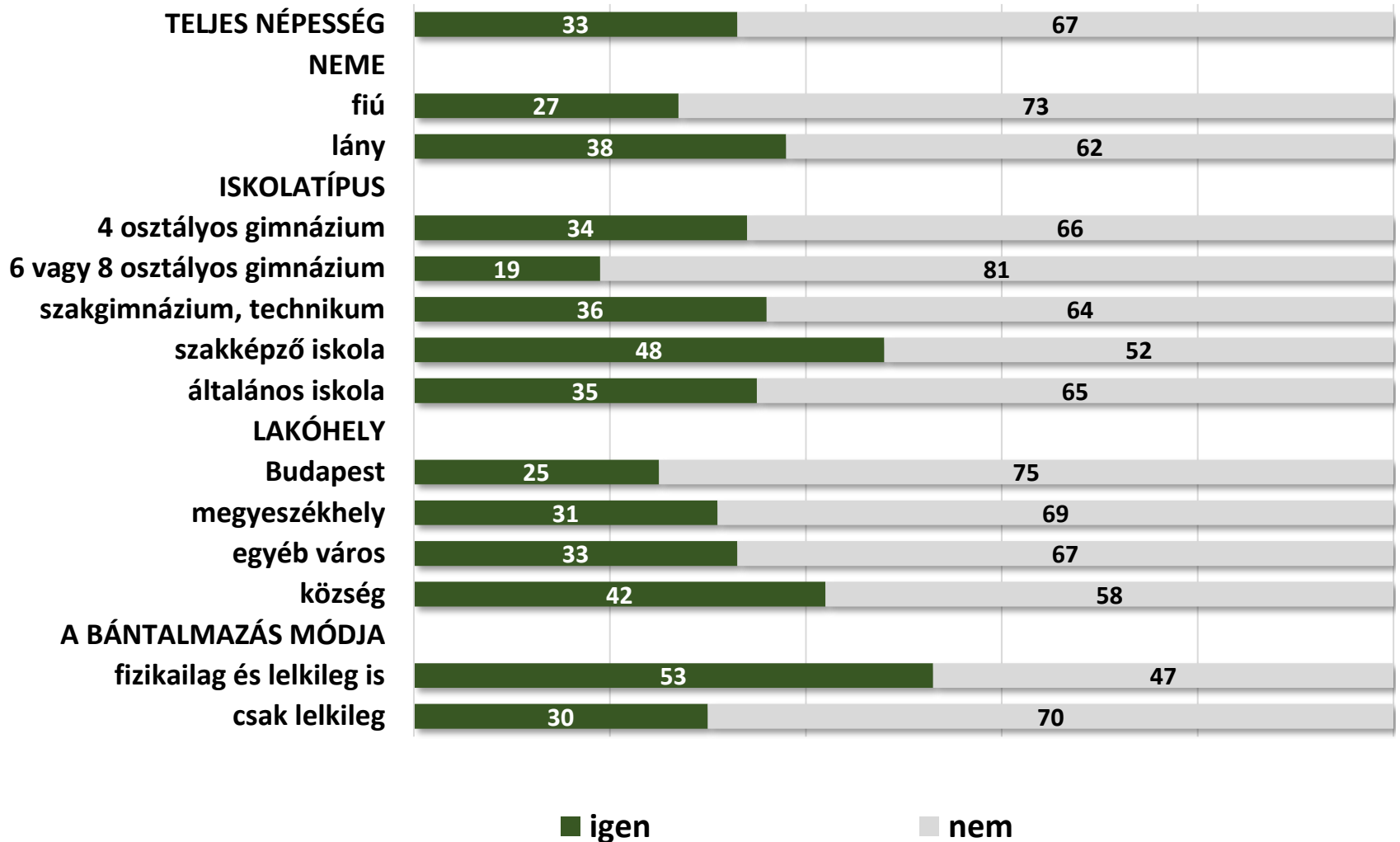

Kik voltak az elkövetők? **tanár** (a bántalmazottak körében, %)

Maradtál valaha otthon attól tartva, hogy bántani fognak az iskolában?

(összes válaszadó, %)

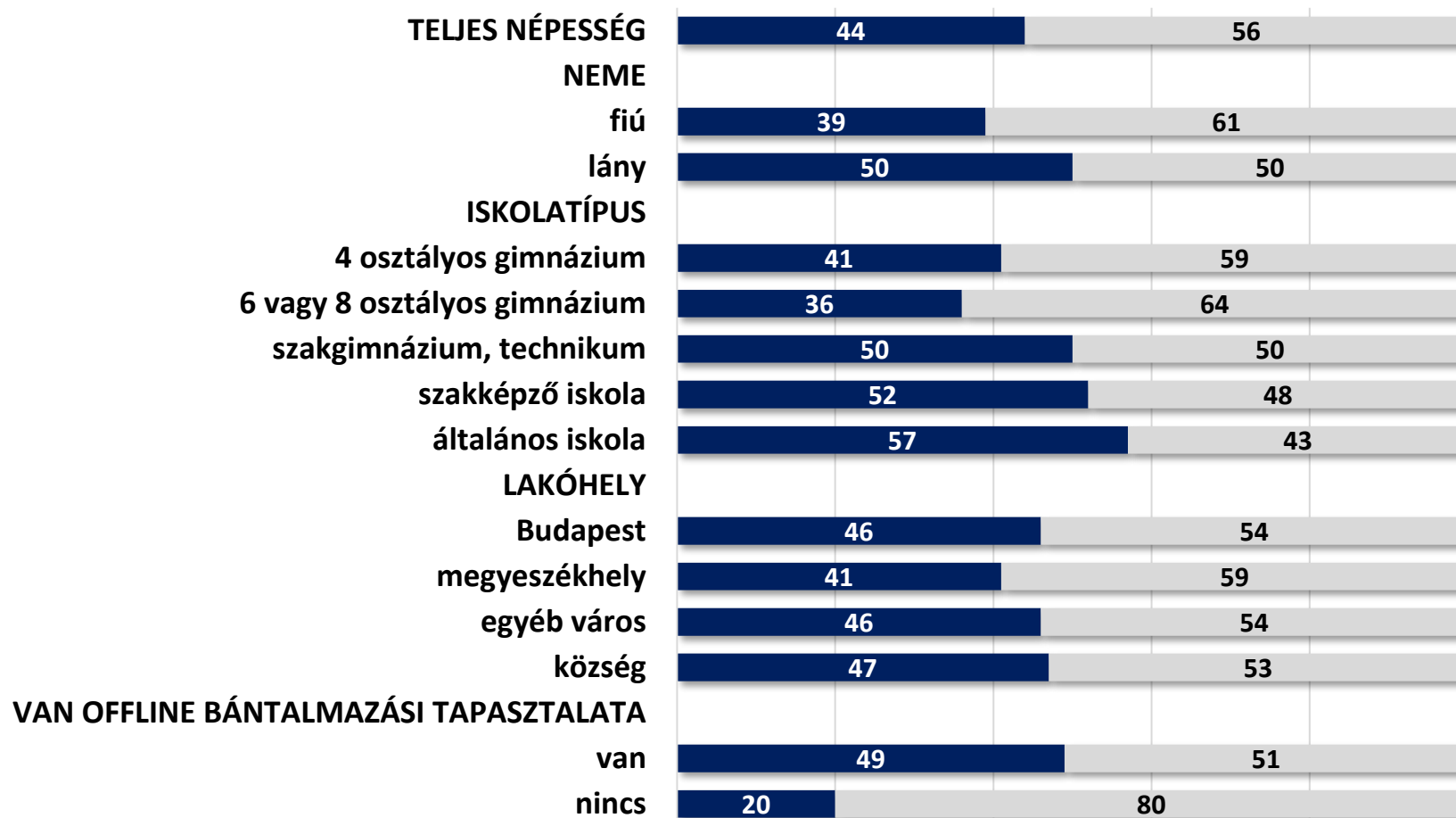
Zaklatási tapasztalatok az online világban

Az eredmények összefoglalása – Zaklatási tapasztalatok az online világban

- **A vizsgált populáció 44%-a állítja, hogy szenvedett már el online zaklatást.** Jóval magasabb arányban azok, akiknek offline bántalmazási tapasztalatuk is van, de nem kizárólag ők. Összefoglalva a különböző bántalmazási tapasztalatokat: **a válaszadók 42%-át online és az iskolában is zaklatták, 44%-ukat csak az iskolában és 3%-ukat csak online.**
- **Az online bántalmazás elszívédése a lányok körében elterjedtebb, mint a fiúknál.**
- A válaszadók által tapasztalt online bántalmazások többsége (57%) egyszeri eset volt.
- **Az online zaklatás is az osztálytársakhoz köthető a leggyakrabban, de korántsem olyan kiemelkedő arányban, mint az iskolán belüli zaklatások esetében.** Az online bántalmazások áldozatainak 58%-ánál voltak az osztálytársak a zaklatók. Ennél a típusnál az sem ritka, hogy a bántalmazott nem ismeri az elkövetőt (23%).
- **Online zaklatást a legtöbb érintett privát üzenet formájában tapasztalt (67%), de jellemző platform az Instagram (34%) és a Facebook (26%) is.** A különböző üzenetküldő alkalmazásokon működő csoportokat (például egy osztály messenger-csoportja) külön nem vizsgáltuk, de az egyéb válaszok között szóba kerültek, jelezve, hogy ezek könnyen terepévé válhatnak az online bántalmazásnak.
- Az eredményeink szerint a szakképző iskolákba járókat az átlagosnál magasabb arányban zaklatták a Facebookon, a Budapesten élőket pedig az Instagramon.

Bántalmazási tapasztalatok az online világban*

(összes válaszadó, %)

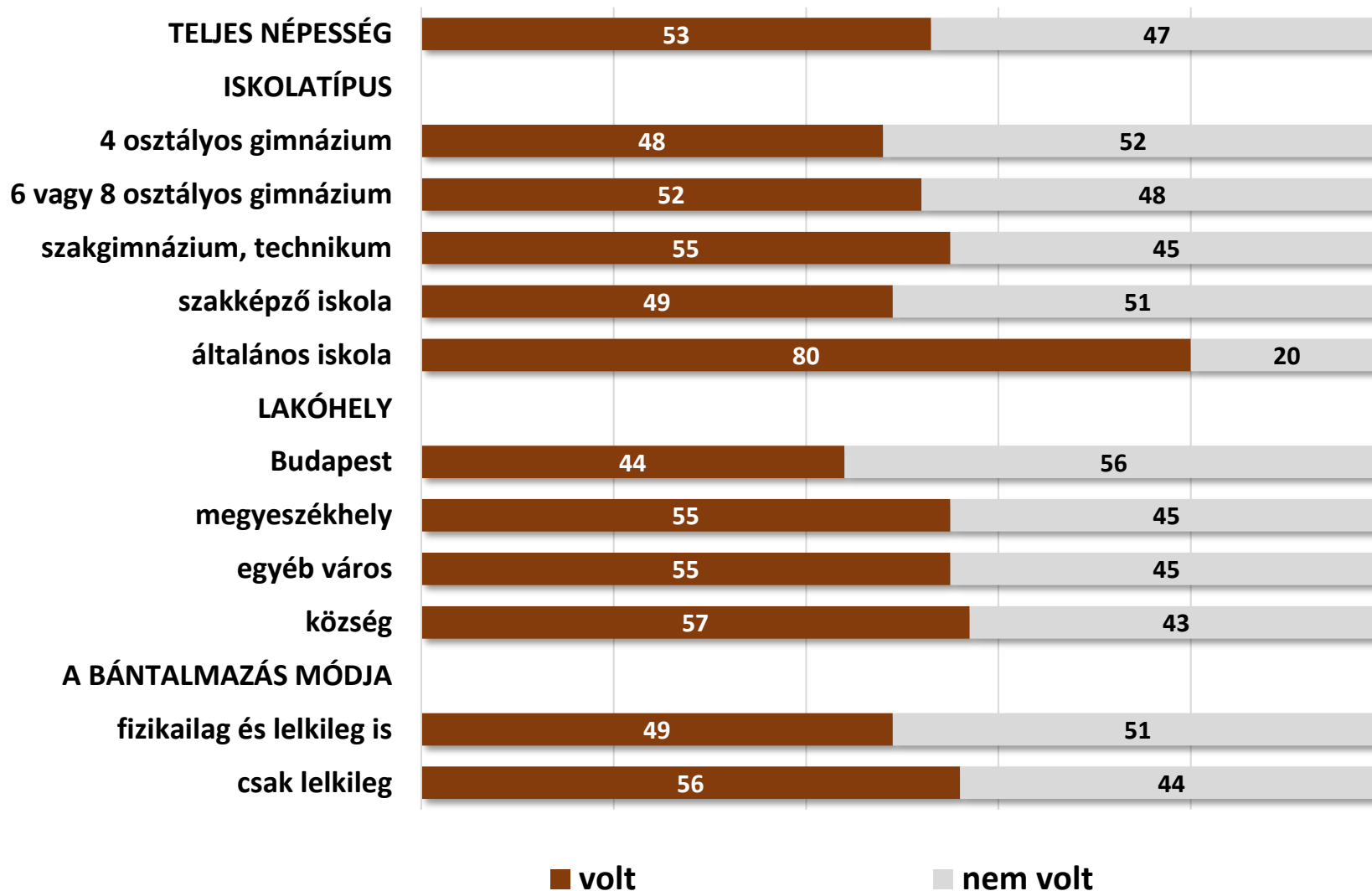
■ igen

■ nem

*"Bántottak már téged valamilyen online felületen?"

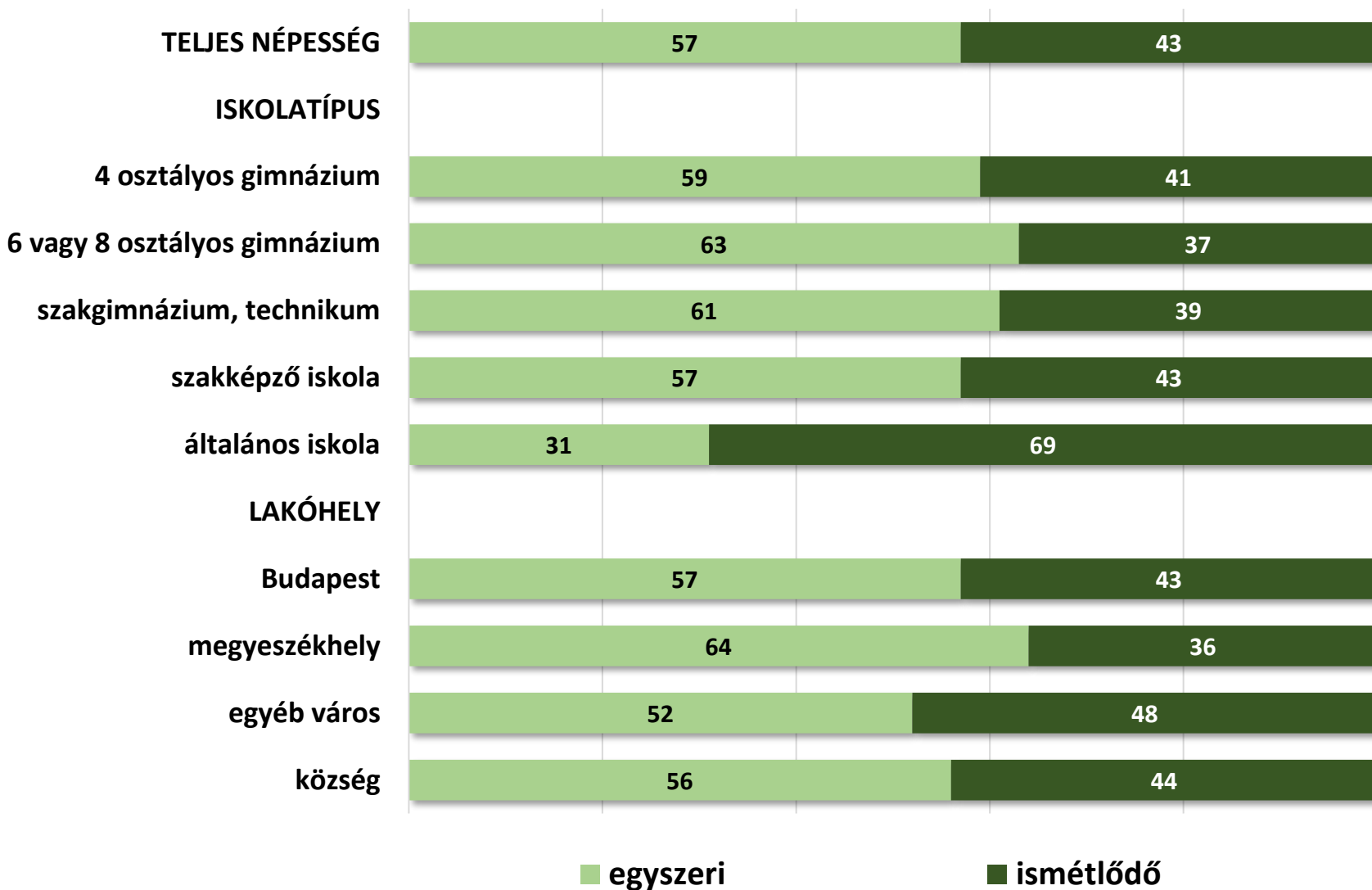
Az elmúlt évben volt ilyen alkalom?

(azok körében, akik tapasztaltak online bántalmazást, %)

Egyszeri eset volt vagy ismétlődő?

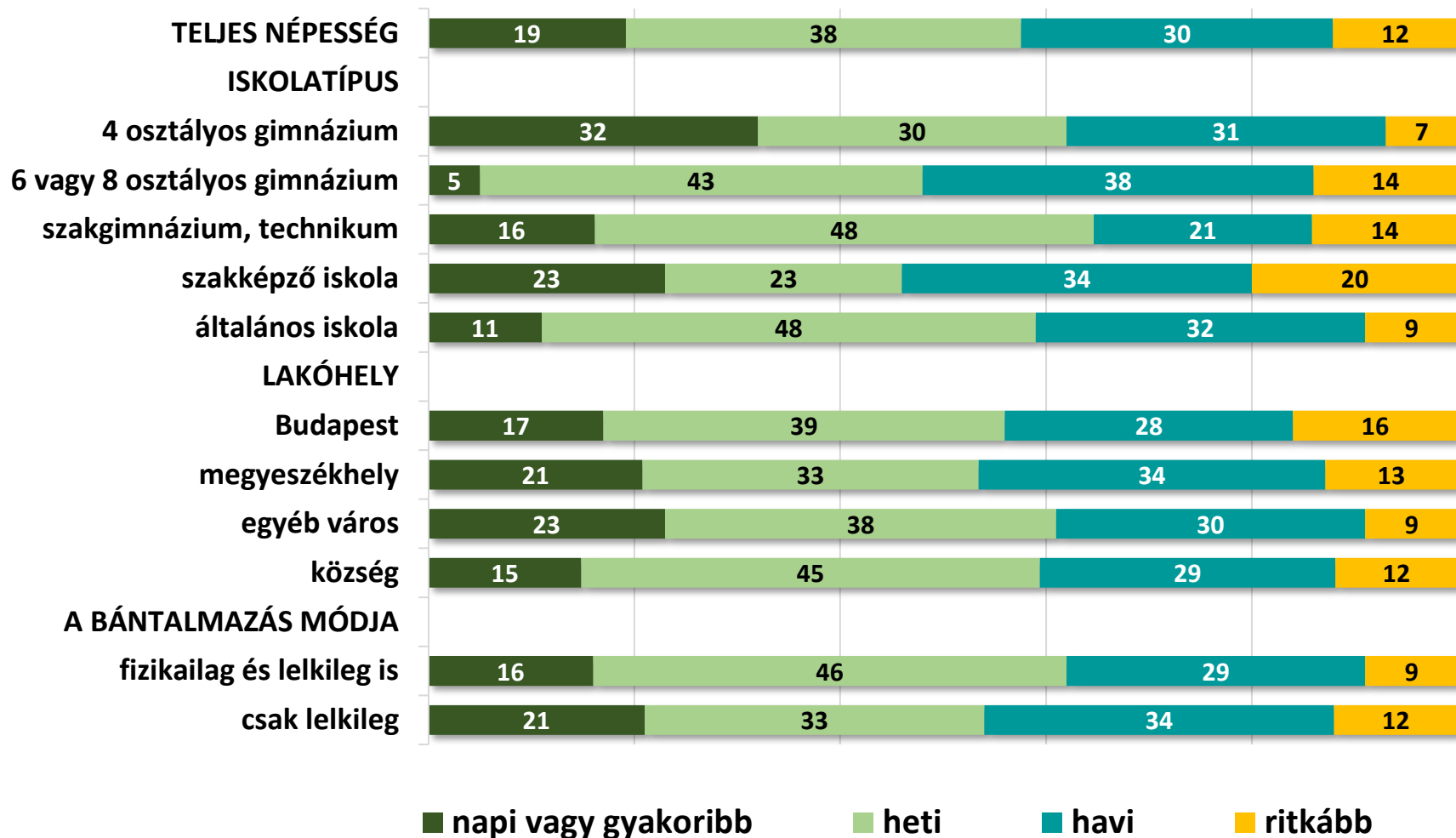
(azok körében, akik tapasztaltak online bántalmazást, %)

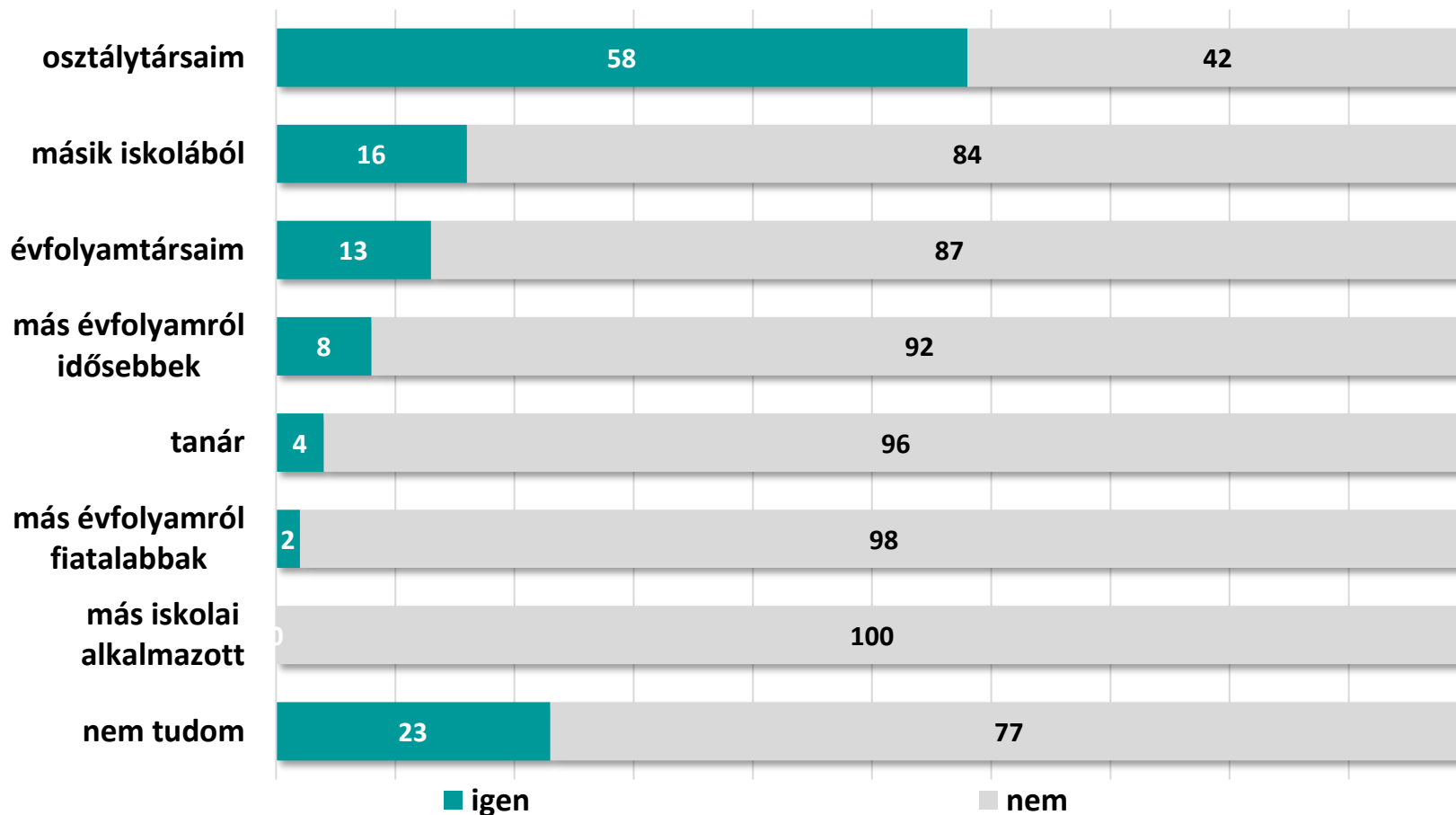
Milyen gyakorisággal ismétlődött?

(azok körében, akiknél ismétlődött, %)

Kik voltak az elkövetők?

(azok körében, akik online bántalmazást tapasztaltak, %)

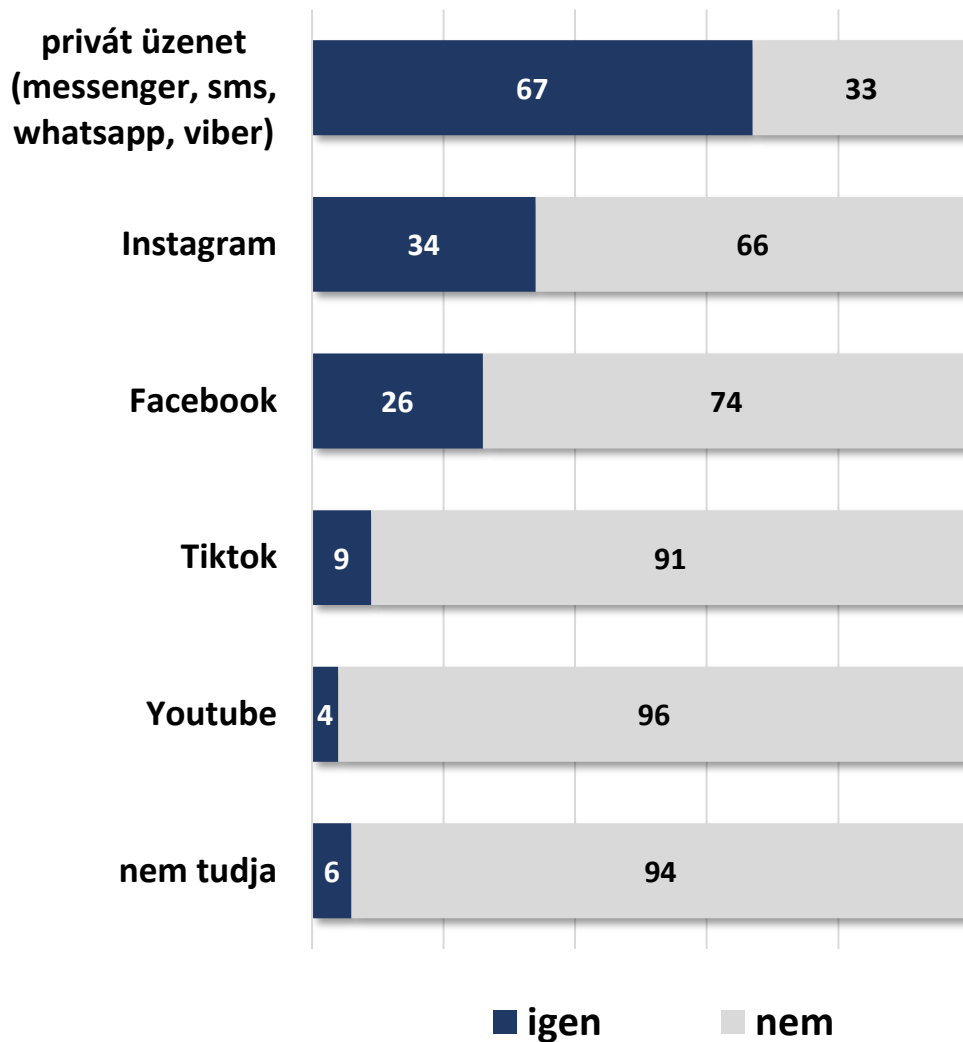

Egyéb válaszok:

Ismeretlen(ek), interneten megismert emberek: 6%

Milyen platformon?

(azok körében, akik online bántalmazást tapasztaltak, %)

egyéb válaszok:

online játékokhoz kötődő platformokon (jellemzően: Discord): 5%

Messenger csoport, osztálycsoport

Egyéb közösségi-média/üzenetküldő alkalmazások:

Animo

Anotalk

Omegle

Sarahah

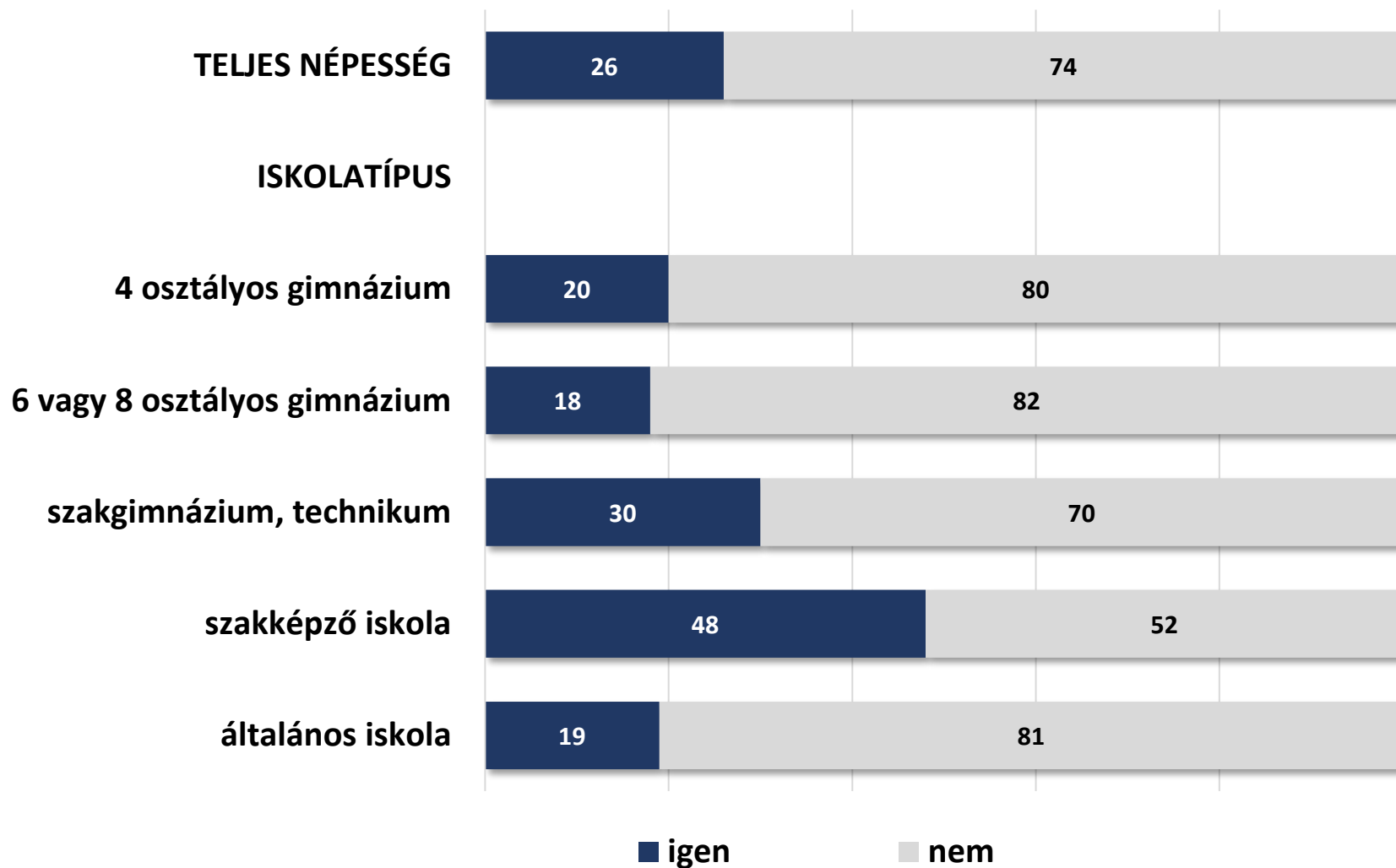
Tellonym

Snapchat

Wolvesville

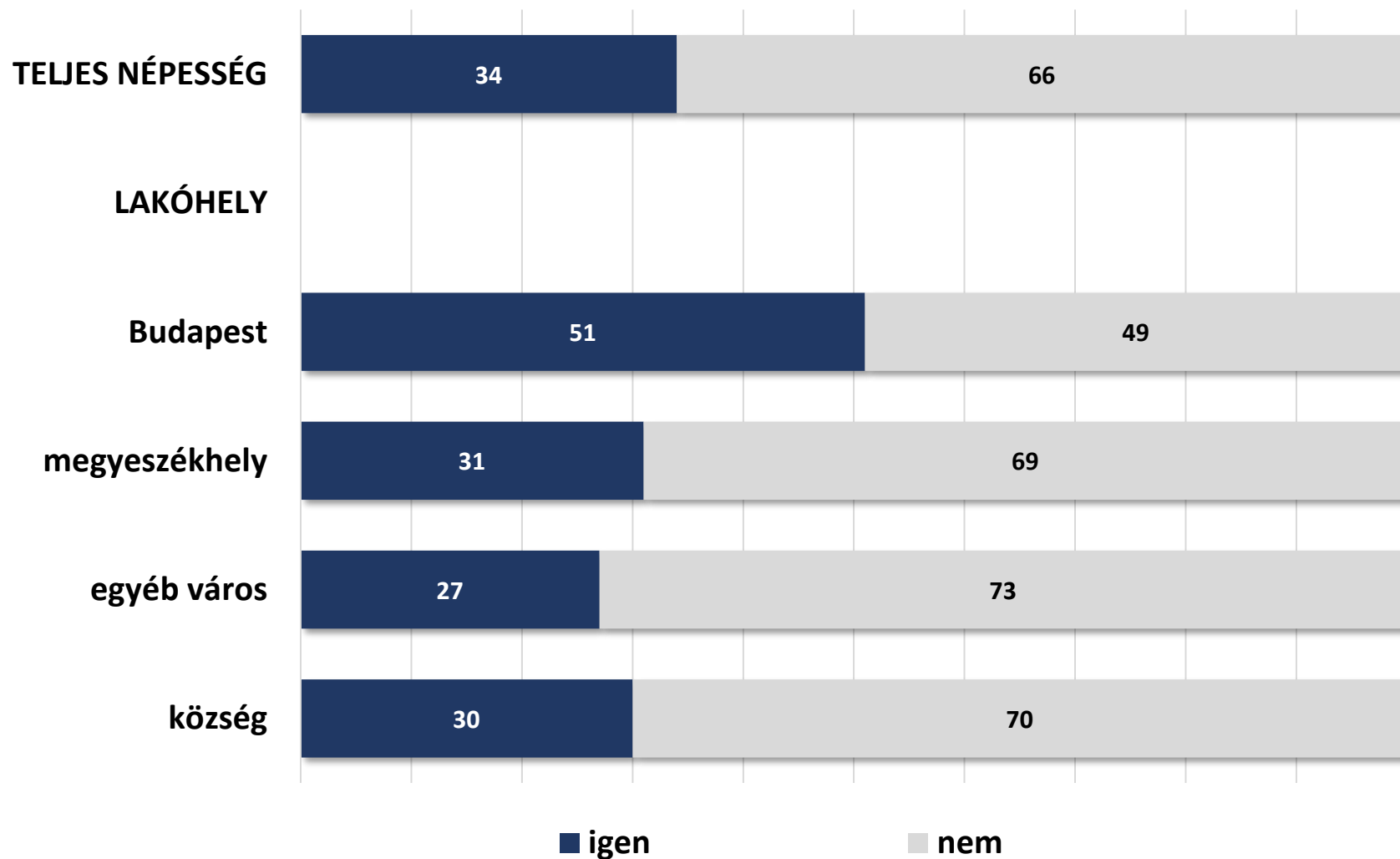
Milyen platformon történt? Facebook

(azok körében, akik online bántalmazást tapasztaltak, %)

Milyen platformon történt? Instagram

(azok körében, akik online bántalmazást tapasztaltak, %)

Iskolai élet

Az eredmények összefoglalása – Iskolai élet

- Az iskolai bántalmazás témáját vizsgálva túltekintettünk a válaszadók konkrét bántalmazási tapasztalatai (áldozattá válása) kérdésköréből, és információkat gyűjtöttünk az iskolában ezen a téren tapasztaltakról.
- Az eredmények szerint **a vizsgált népesség háromnegyede úgy látja, hogy a kortársai bántják egymást online vagy élőben**. Körükben az a legjellemzőbb tapasztalat (47%), hogy online és élőben egyaránt gyakori a zaklatás, 28%-uk úgy gondolja, hogy jellemzőbb online és 24%-uk, hogy jellemzőbb élőben. Ezt, és a válaszadók saját tapasztalatait is figyelembe véve azt mondhatjuk, hogy **nagyon elterjedt az online bántalmazás, de nem adta át a helyét a személyes zaklatásnak, gyakran azt kiegészítve jelentkezik**. Budapesten és a gimnáziumokban elterjedtebb lehet az online zaklatás, mert ezekben a csoportokban átlag feletti arányban gondolják a válaszadók, hogy jellemzőbb az internetes bántalmazás, mint a személyes.
- **A válaszadók harmada volt már saját maga is elkövető, bántalmazó a saját bevallása szerint**. Az iskolai közeg jelentőségére irányítja a figyelmet az a tény, hogy az áldozatok körében jelentősen magasabb azok aránya, akik elkövetők is voltak, mint azok körében, akiket nem zaklattak, vagyis valószínűleg bizonyos közösségekben jellemzőbb, gyakoribb a zaklatás, aminek néha az elkövetői, néha az áldozatai között találja magát valaki.
- A válaszadók, akik saját maguk voltak már bántalmazók, jellemzően lelki sérelmet okoztak, fizikai bántalmazást mindössze 15%-uk „vallott be”. Az elkövetőkön keresztül vizsgálva is az derül ki, hogy a fizikai bántalmazás az átlagosnál jellemzőbb a szakképző iskolákban.
- A bántalmazók 78%-a csak személyesen zaklatott, vagyis ilyen módon közelítve is kisebbnek tűnik az online bántalmazás jelentősége a személyesnél.

Az eredmények összefoglalása – Iskolai élet

- **A válaszadók 38%-a olyan osztályközösségben tanul, ahol van rendszeresen csúfolódó és rendszeresen kigúnyolt tanuló is.** 23%-nál csak bántalmazó van. Ez elképzelhető úgy is, hogy más osztályokban találnak áldozatot maguknak, de úgy is, hogy nincs konkrét áldozatuk, hanem mindenkivel agresszíven viselkednek. **Csak a válaszadók ötöde jár olyan helyre, ahol sem bántalmazó, sem bántalmazott nincs.**
- Az általános iskolákban és a szakképző iskolákban jellemzőbb az, hogy van bántalmazó és bántalmazott is az osztályban, mint a gimnáziumokban és technikumokban.
- A tanulók szerint **a tanárok az esetek körülbelül 40%-ában tudnak róla, hogy van probléma egy osztályban és mindössze 14%-ban lépnek közbe.** A közbeavatkozás 4%-ban abban merül ki, hogy rászólnak az illetőre, 1%-ban pedig valamilyen büntetést adnak. Komplexebb megoldást (beszélgetést, az egész osztályközösség, esetleg a szülők bevonását) az esetek 7%-ában alkalmaznak.

Az eredmények összefoglalása – Iskolai élet

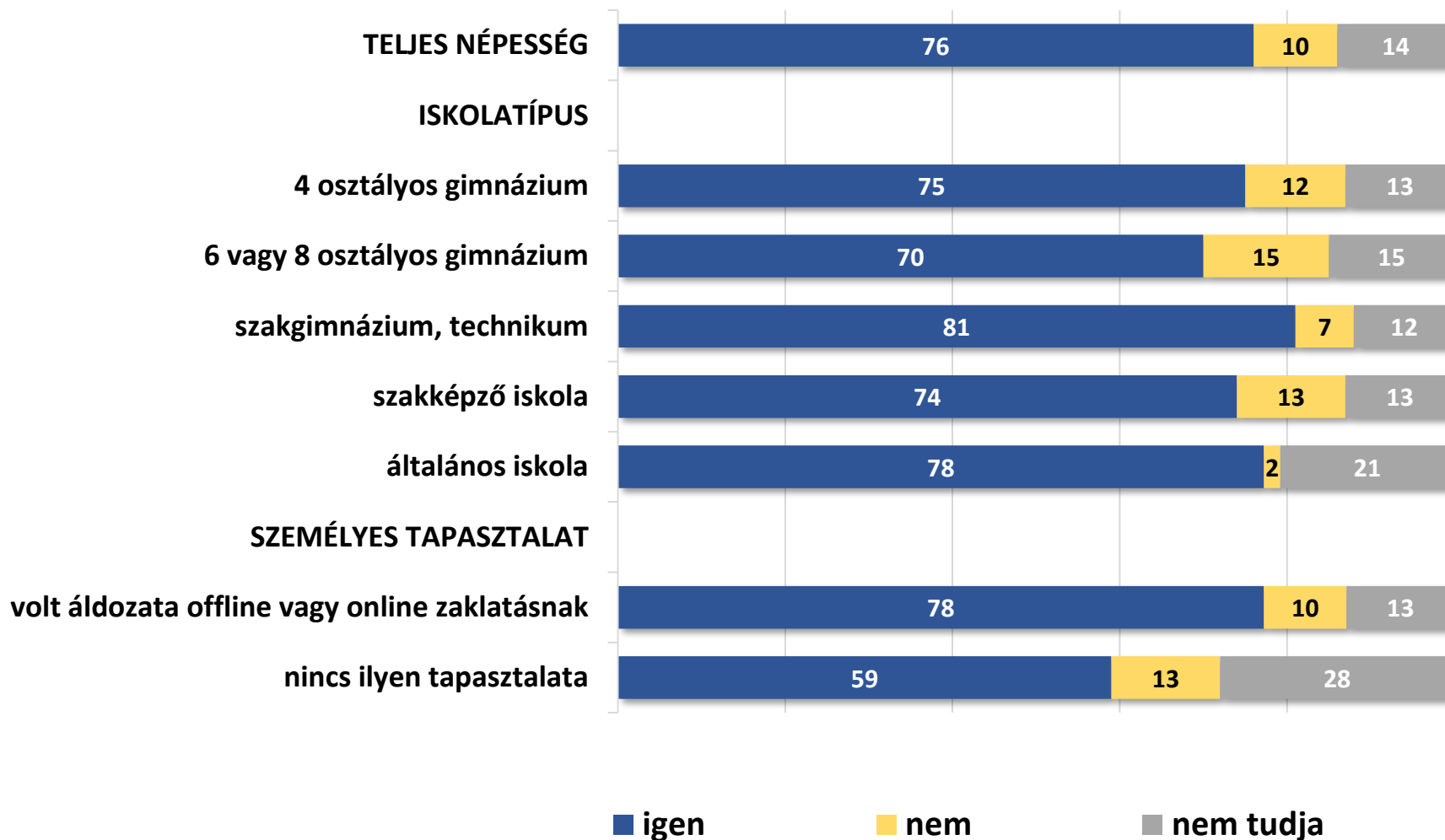
- Annak ellenére, hogy a saját osztályában a válaszadók kétharmada lát rendszeres problémát, „csak” 58%-uk válaszolta, hogy látott már valaha olyat az iskolában, hogy valaki bántott valakit. Ebből arra következtethetünk, hogy a válaszadók ennél a kérdésnél jellemzően komolyabb, valószínűleg inkább fizikai bántalmazásra gondoltak. A középiskolákon belül megfigyelhető a fizikai bántalmazással kapcsolatban tapasztalt hierarchia (a gimnáziumokban kevésbé jellemző, mint a szakképzésben, és különösen a szakképző iskolákban elterjedt). Ebből is arra következtethetünk, hogy itt a legtöbben fizikai bántalmazással kapcsolatos tapasztalatok alapján válaszoltak.
- **A válaszadók által látott bántalmazások 11%-ában mindig közbelépett felnőtt, 58%-ban néha közbelépett, néha nem.** A válaszadók negyede olyan bántalmazásnak volt szemtanúja, amelybe egyáltalán nem avatkozott be felnőtt.
- Az iskolákban, ahol előfordul bántalmazás, jellemző, hogy vannak olyan tanulók, akik beavatkoznak a konfliktusba (64%). Különösen magas arányban jellemző ez a 6 vagy 8 osztályos gimnáziumokban.
- **A tanulók jelenős része (36%) nem tudja megítélni, hogy inkább kedvező vagy inkább kedvezőtlen azok megítélése, akik beavatkoznak. Az érdemi válaszok inkább a kedvező irányába húznak (35%), de jellemző az a vélemény is, hogy kedvezőtlen (29%).** Figyelemre méltó, hogy azok, akik voltak már zaklatás áldozatai, jellemzőbben gondolják úgy, hogy veszélyes beavatkozni (kedvezőtlen a megítélése), mint azok, akiknek nincs ilyen tapasztalatuk.

Az eredmények összefoglalása – Iskolai élet

- **A tanulók elsősorban barátokhoz, osztálytársakhoz és a szüleikhez fordulnak segítségért, ha bántalmazzák őket. A tanárok közül az osztályfőnökök szerepe nagy ezen a téren, 39% fordulna hozzájuk segítségért; a többi tanár szerepe jóval csekélyebb. A válaszadók negyede úgy érzi, senkihez nem fordulna segítségért. A korábban már zaklatást elszenvedők körében jóval magasabb azok aránya, akik szerint nincs kihez fordulni (27%), mint azok körében, akik nem rendelkeznek ilyen tapasztalattal (9%).**
- A bántalmazási tapasztalattal rendelkezők az iskolapszichológus kivételével minden vizsgált szereplőben kevésbé bíznak, mint azok, akiket nem zaklattak soha.
- **A segítségkérés az eredmények szerint az esetek körülbelül felében hatékony, érdemi változást idéz elő. Leginkább a szülőktől, az osztályfőnöktől és az osztálytársaktól kaptak segítséget azok, akik problémájukkal felkerestek valakit és javult is ezáltal a helyzetük.**

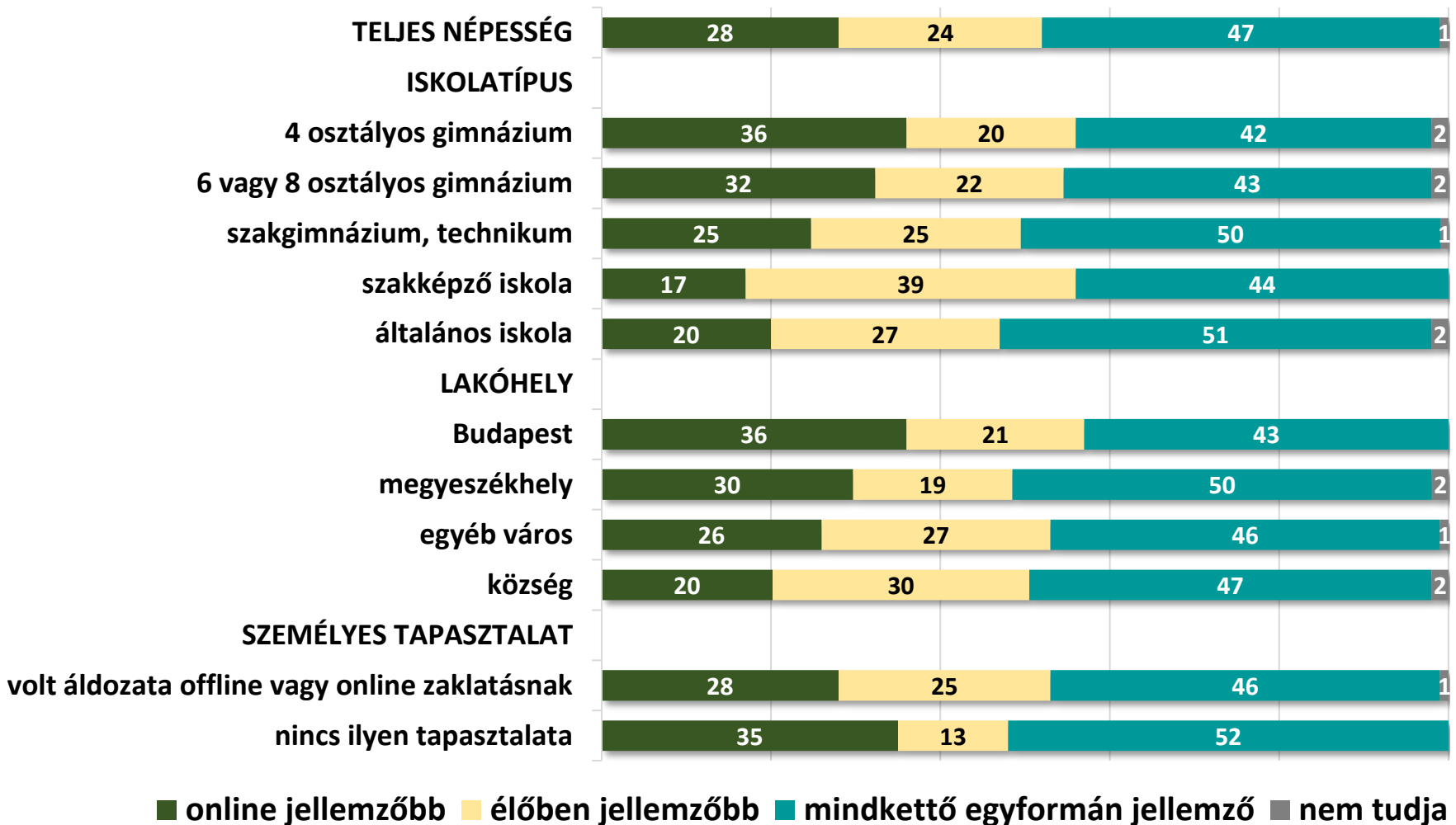
Szerinted jellemző, hogy bántják egymást a kortársaid online vagy élőben?

(összes válaszadó, %)

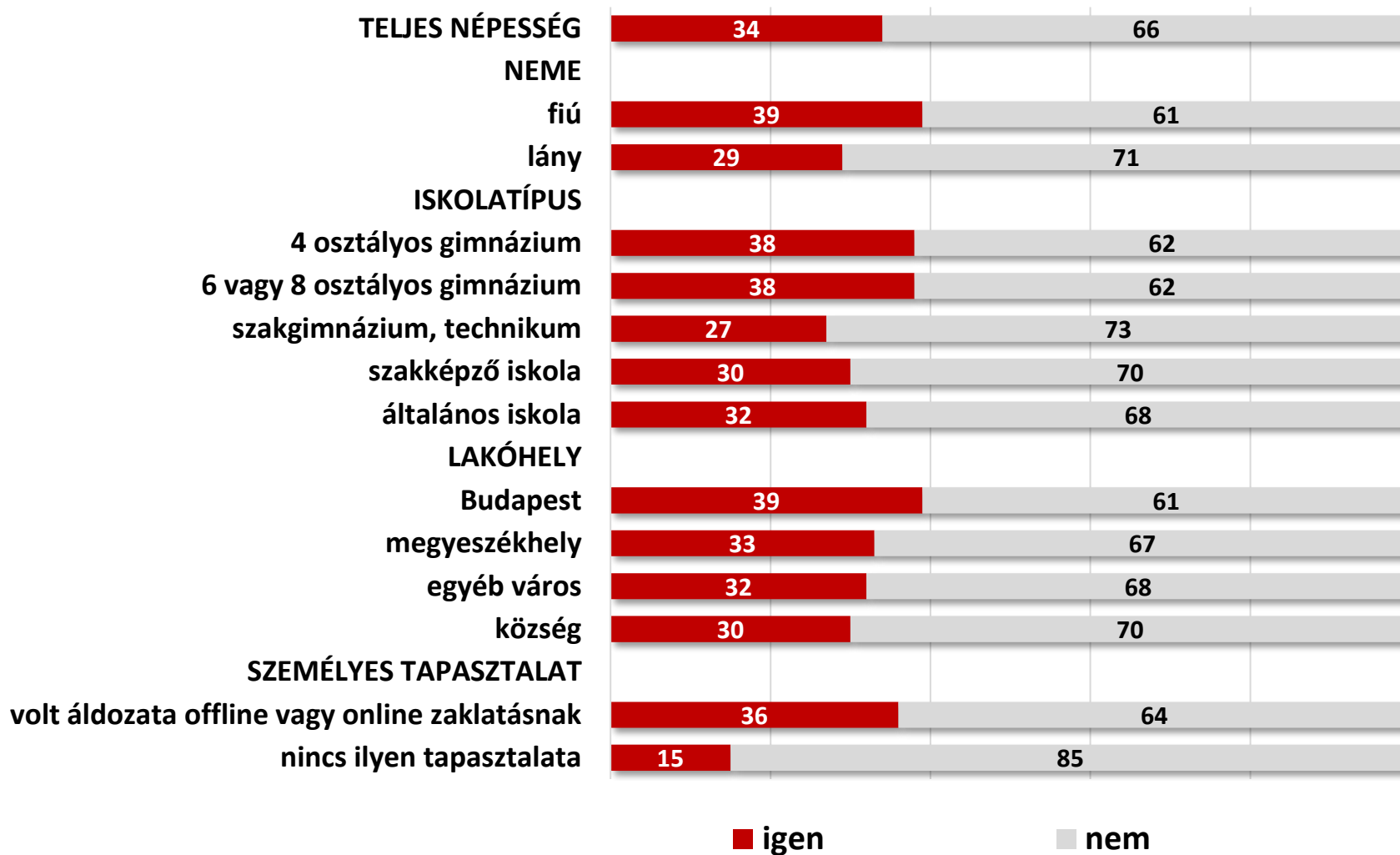
Szerinted online vagy élőben jellemzőbb, hogy bántják egymást a kortársaid?

(azok körében, akik szerint jellemző a bántalmazás, %)

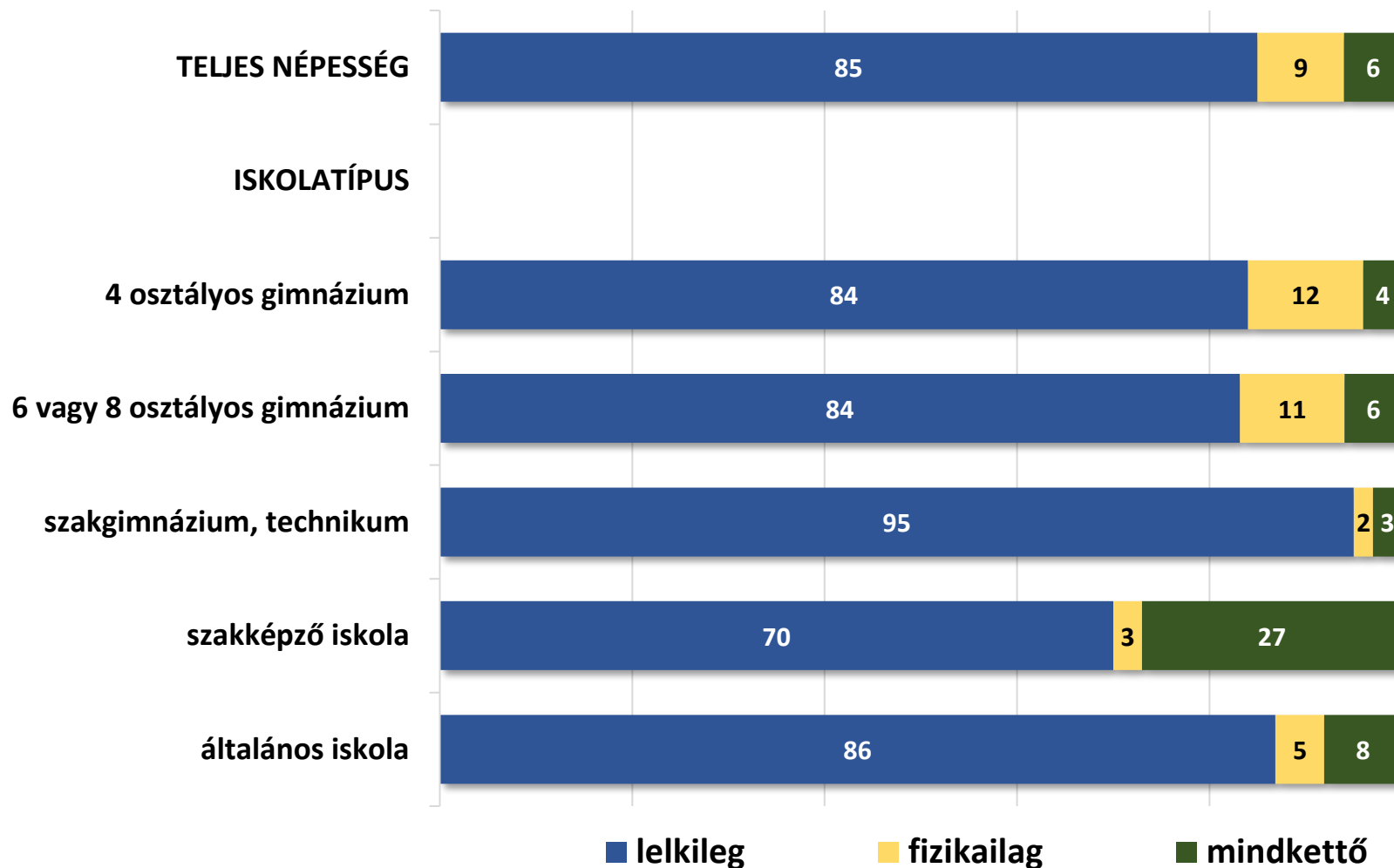
Te magad voltál már elkövető?

(összes válaszadó, %)

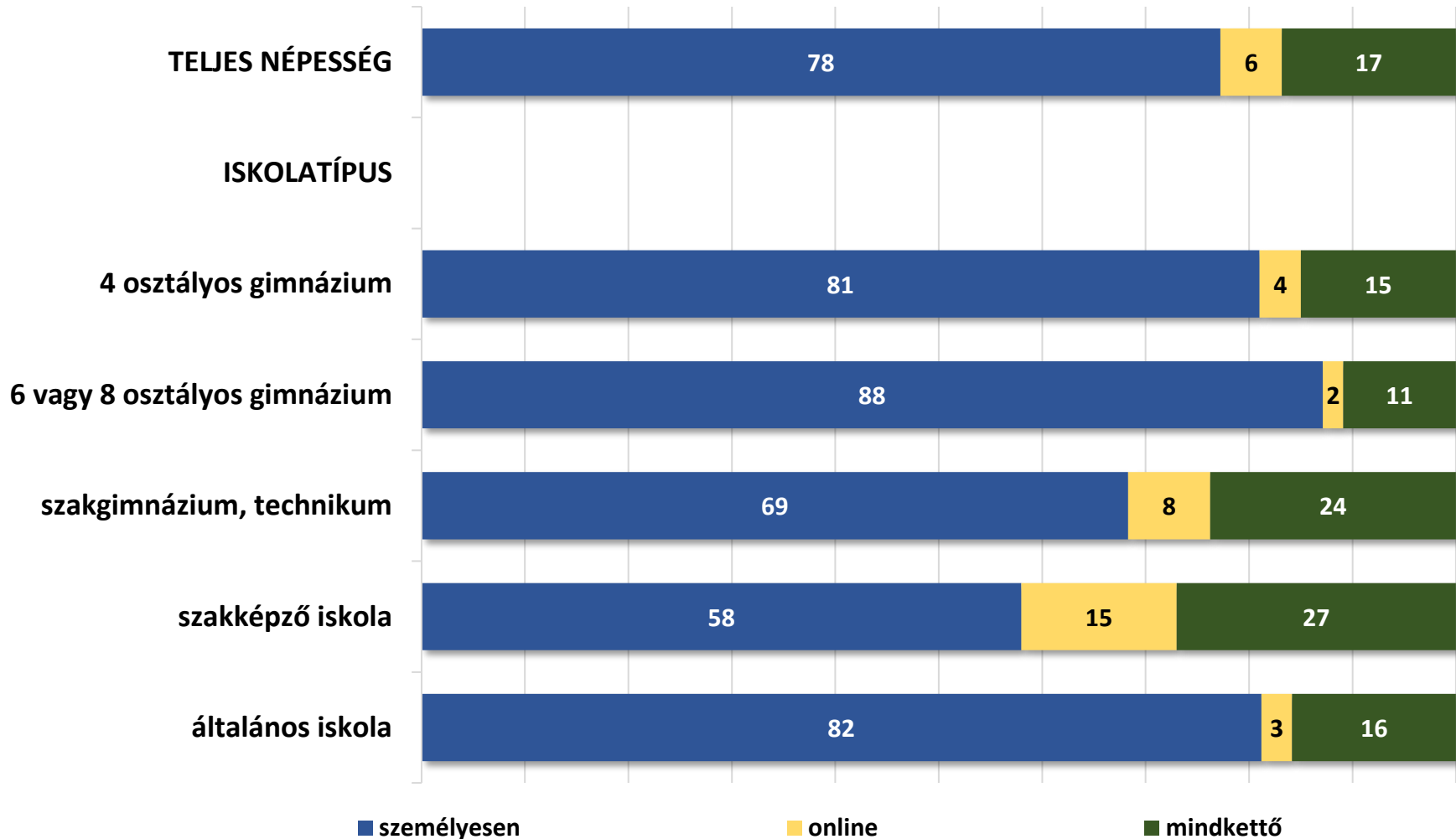
Milyen módon bántottál mást?

(azok körében, akik voltak elkövetők, %)

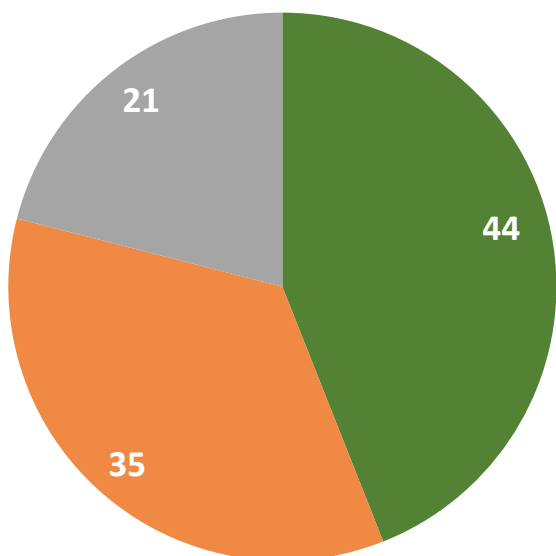
Személyesen vagy online történt?

(azok körében, akik voltak elkövetők, %)

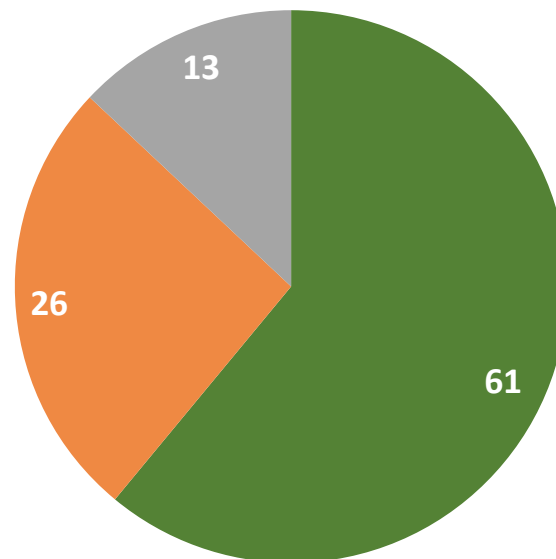

Tapasztalatok az osztályközösségben

Van olyan osztálytársad, akit rendszeresen csúfolnak, bántanak?
(összes válaszadó, %)

Van olyan osztálytársad, aki rendszeresen csúfolódik másokon, bánt másokat?
(Összes válaszadó, %)

■ van
■ nincs
■ nem tudja

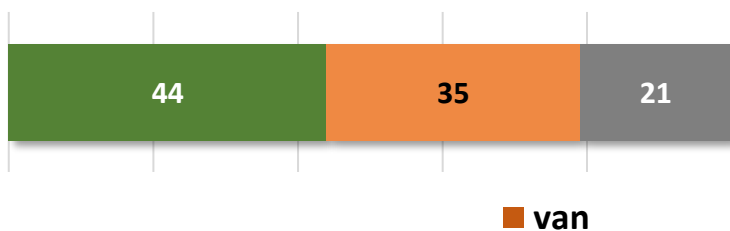

■ mindkettő van ■ csak bántalmazó van ■ csak bántalmazott van ■ egyik sincs ■ NT

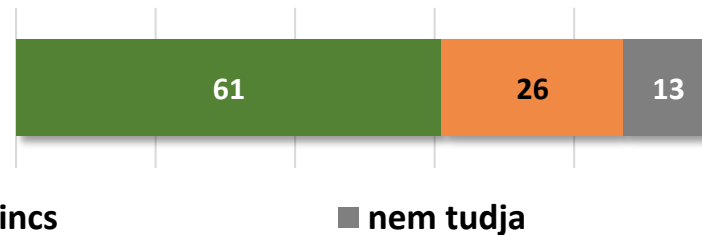

Tapasztalatok az osztályközösségben

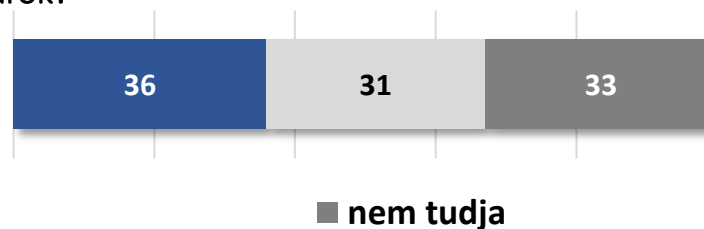
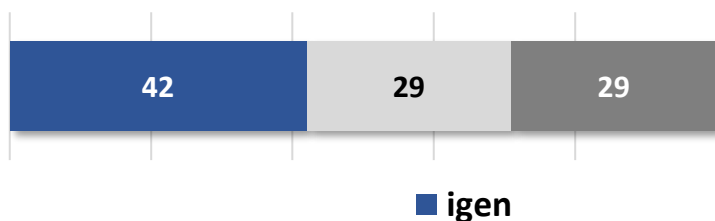
Van olyan osztálytársad, akit rendszeresen csúfolnak, bántanak?
(összes válaszadó, %)

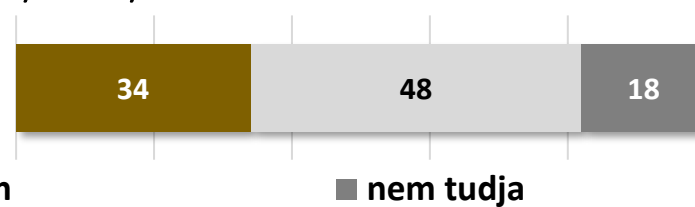
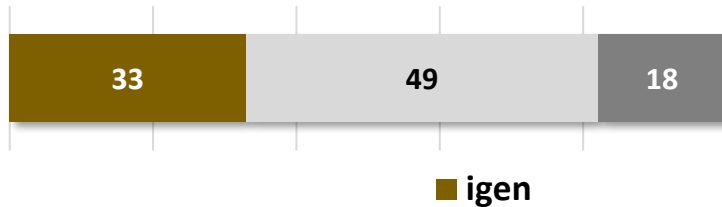
Van olyan osztálytársad, aki rendszeresen csúfolódik másokon, bánt másokat?
(összes válaszadó, %)

Tudnak róla a tanárok?

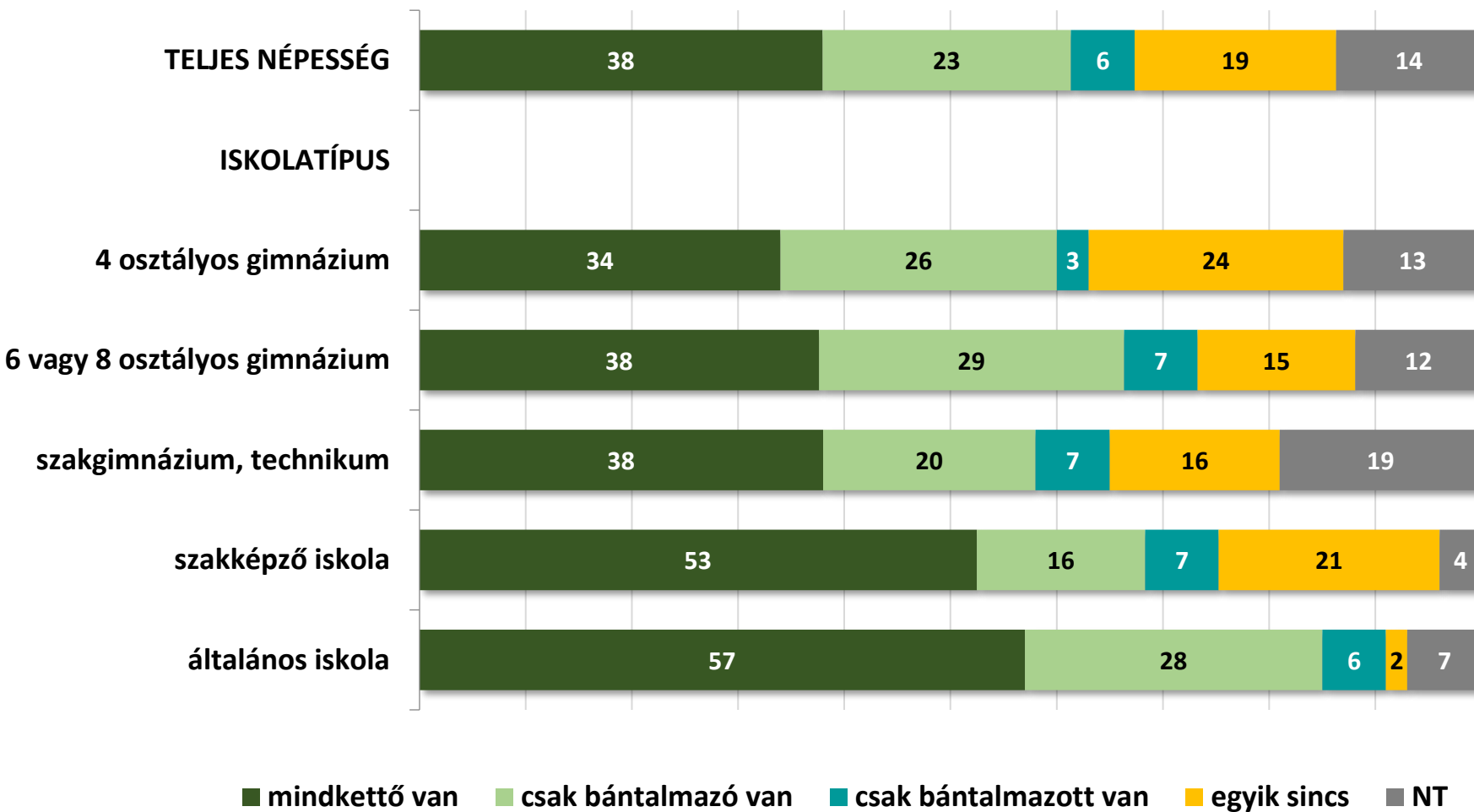

Tesznek valamit a tanárok ilyen helyzetben?

Tapasztalatok az osztályközösségben

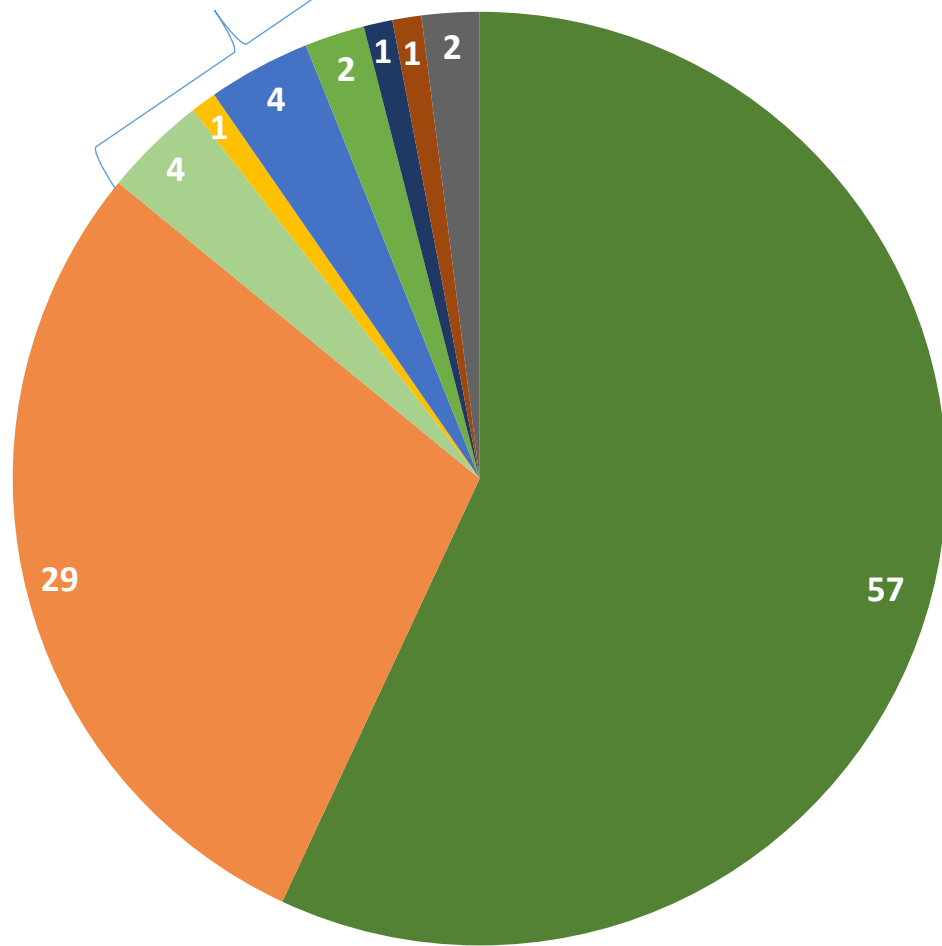
(összes válaszadó, %)

A tanárok szerepének összefoglalása

azon esetek arányában, ahol van az osztályban probléma (bántalmazó vagy bántalmazott), %

A tanárok az esetek 14%-ában lépnek közbe

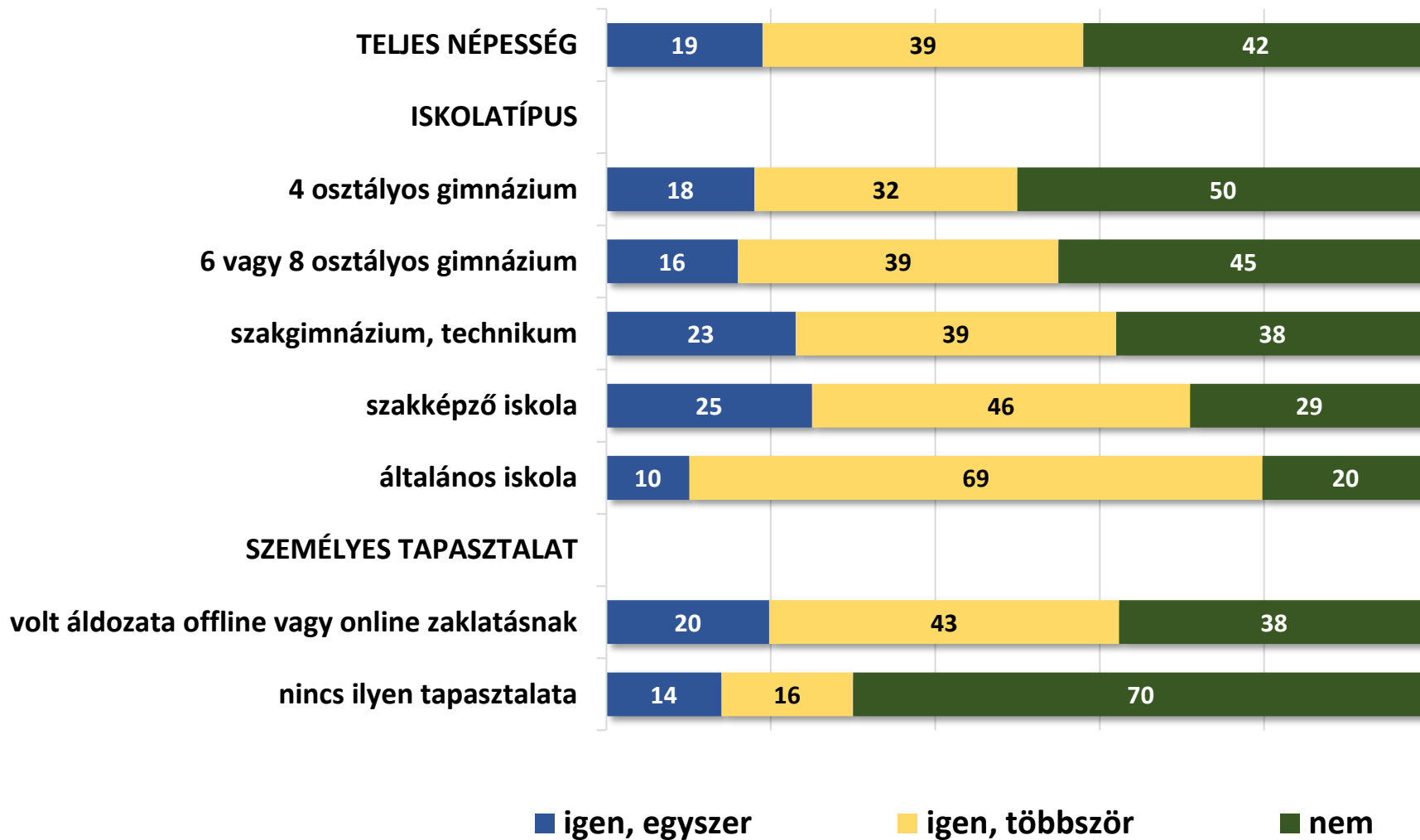
Egyéb válaszok:

- „Megbeszéljük a gyerekekkel/az iskolapszichológus segítségét kérjük”
- „Osztály pszichológus jön ki hozzánk”
- „Leültetik a bántalmazót és bántalmazottat egy közös elbeszélgetésre”
- „Próbálják a két gyereket elkülöníteni egymástól. Nem nehéz, mert nem osztálytársak, de szünetekben találkoznak.”
- „Próbálják elsimítani a dolgokat.”

- nem tudnak róla a tanárok
- tudnak róla, de nem tesznek semmit
- részólnak az elkövetőre vagy megbüntetik (pl. osztályfőnöki intő)
- az elkövető beírását, intőt, büntetést kap
- beszélnek az elkövetővel
- az egész osztályt bevonják a probléma megoldásába
- bevonják a szülőket is
- egyéb
- nincs válasz (tudnak a tanárok a problémáról, de nem írta le a válaszadó, hogy mit tesznek)

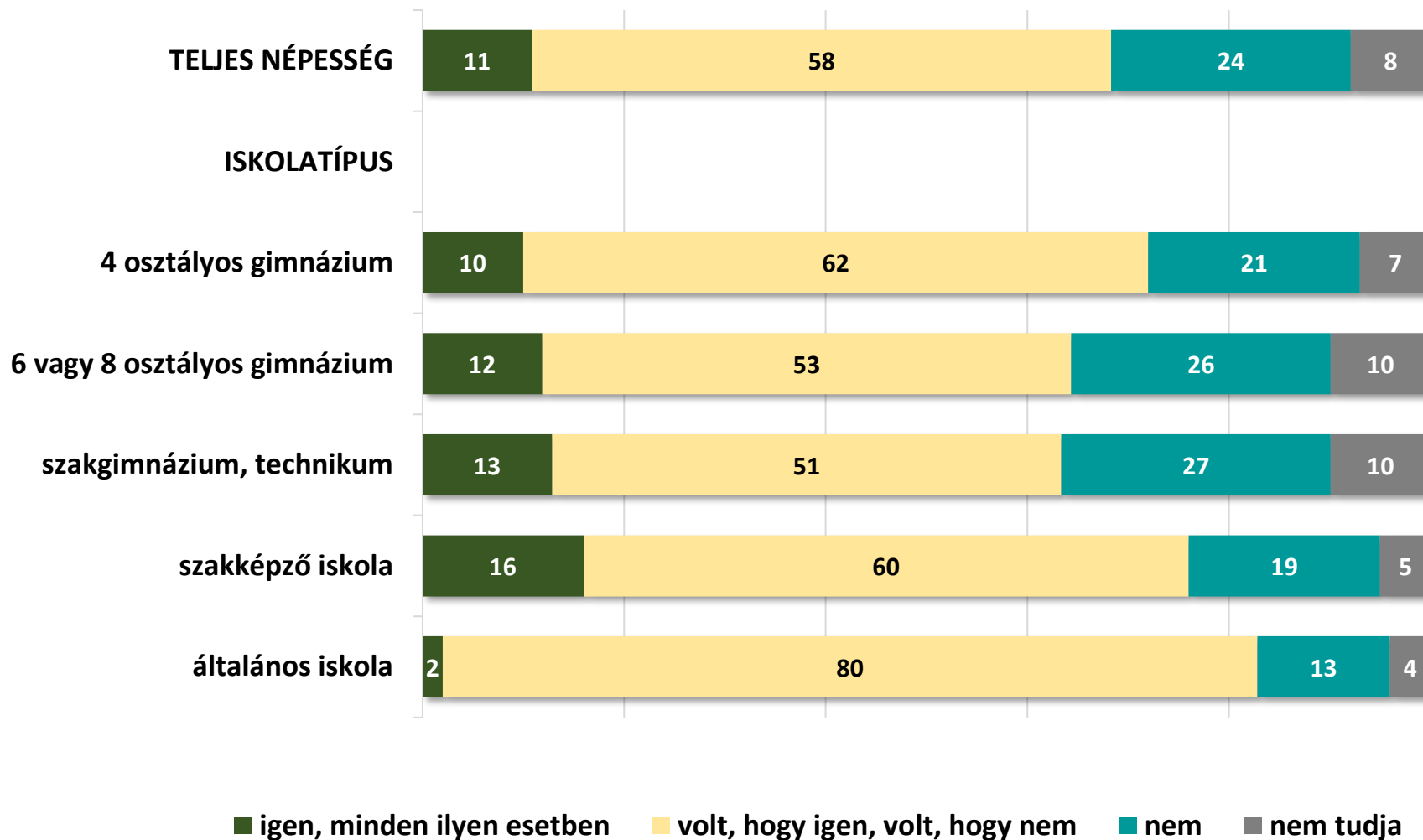
Láttad valaha, hogy valakit bántanak az iskolában?

(összes válaszadó, %)

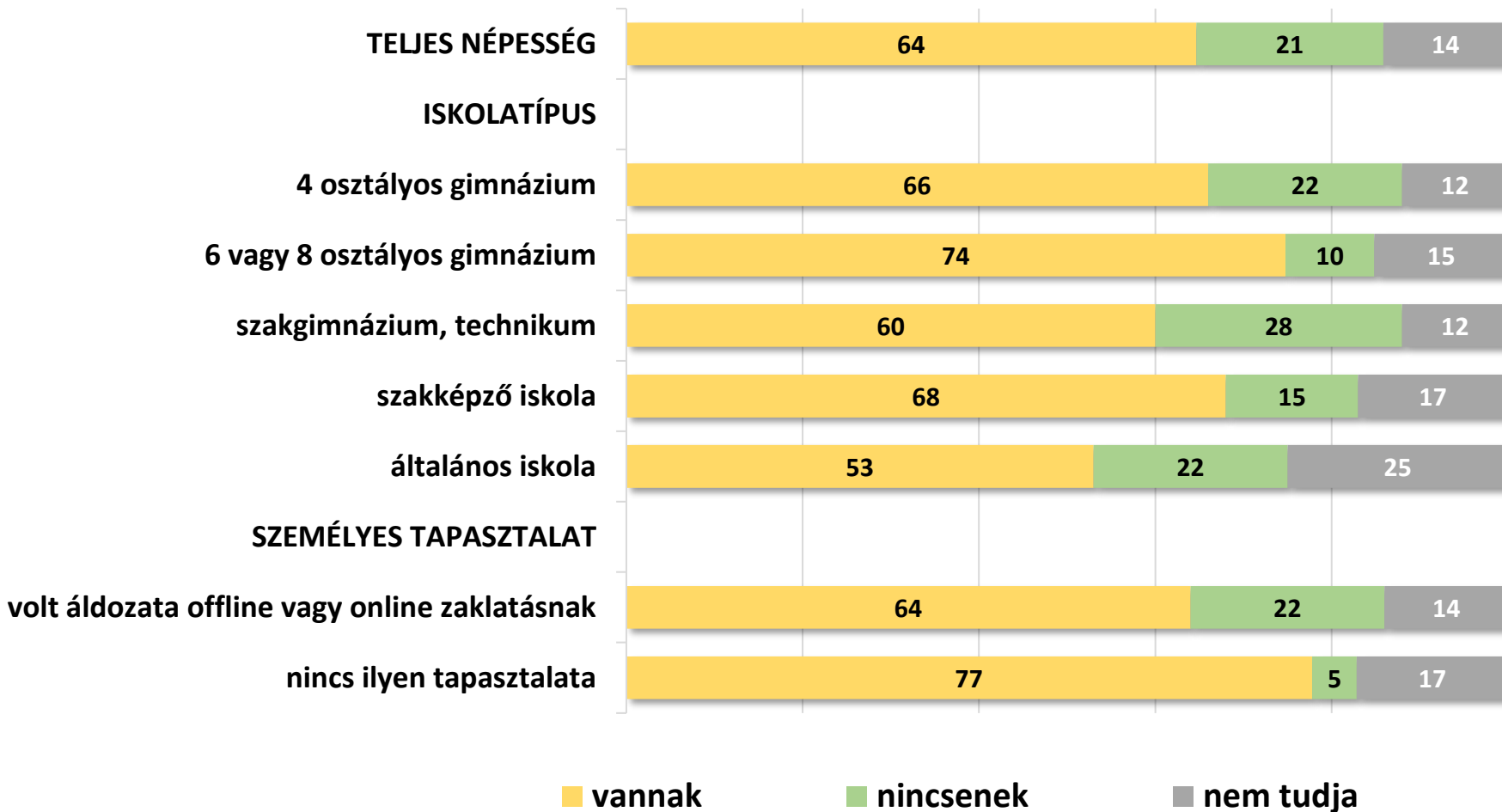
Amikor azt láttad, hogy valakit bántanak az iskolában, közbelépett felnőtt?

(azok körében, akik láttak bántalmazást az iskolában, %)

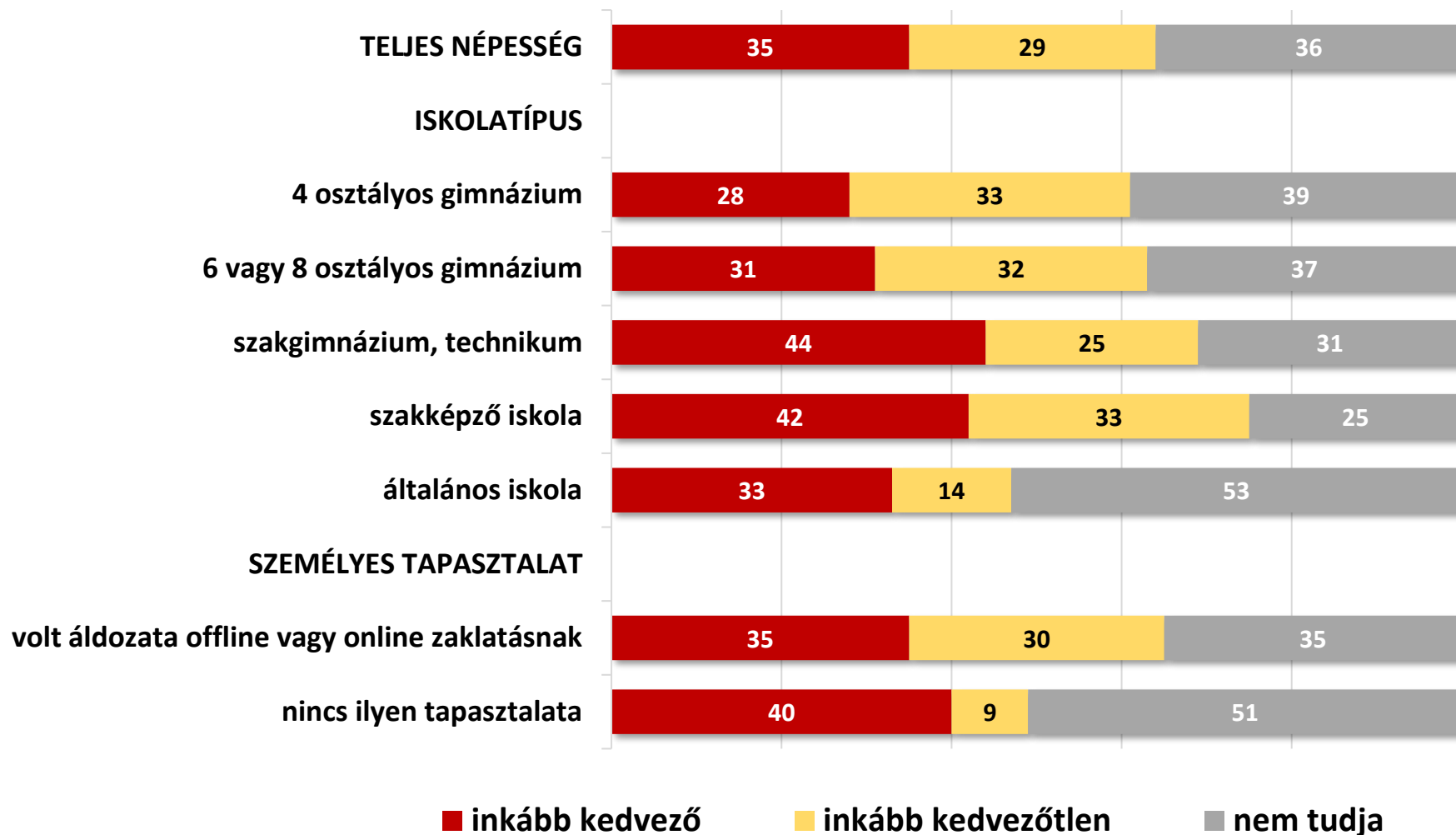
Vannak olyan diákok, akik tesznek valamit, felszólalnak mások bántása ellen?

(azok körében, akik láttak bántalmazást az iskolában, %)

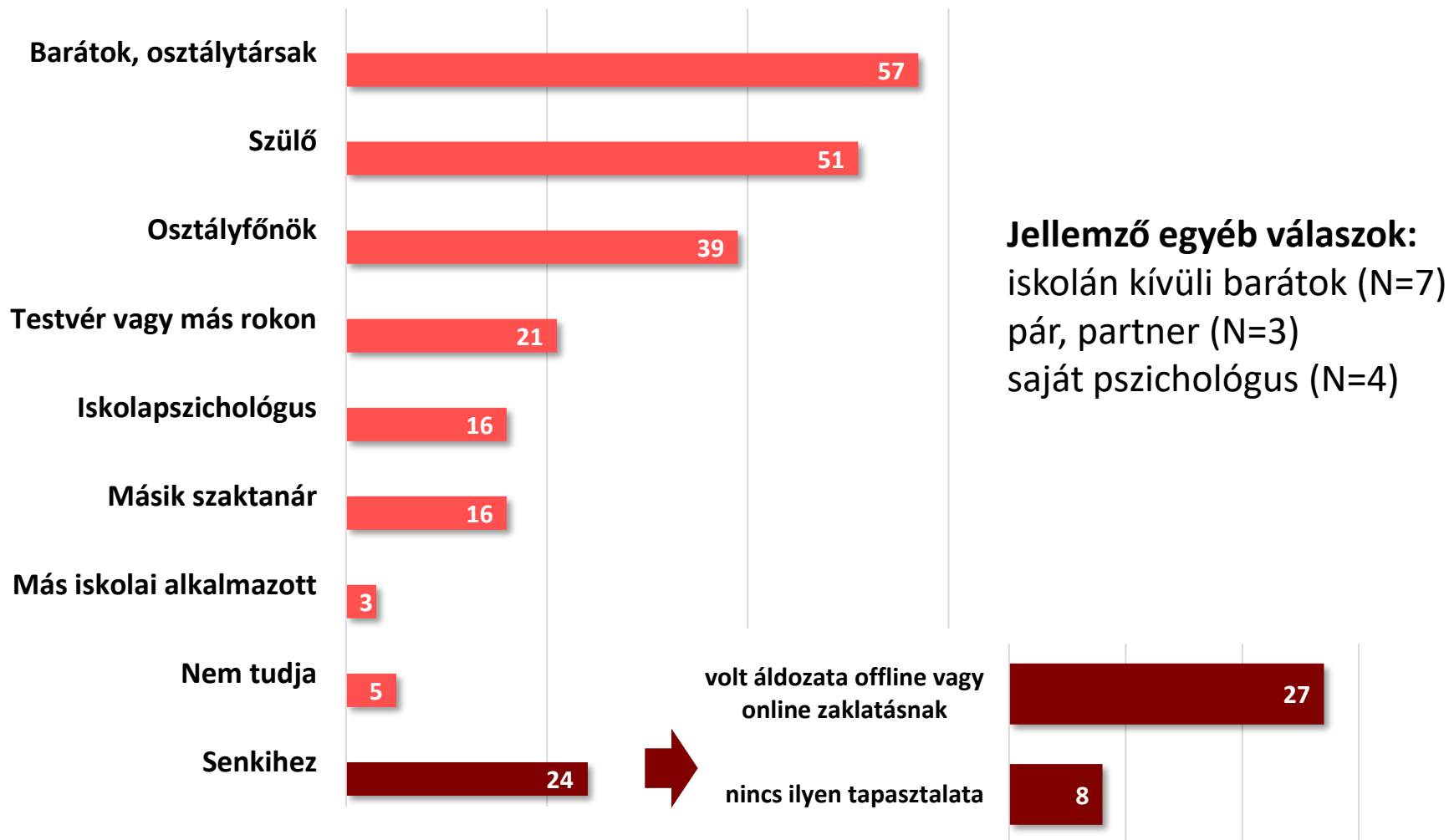
Szerinted inkább kedvező, vagy inkább kedvezőtlen (lenne) az iskolában azok megítélése, akik közbelépnek, felszólalnak bántalmazás esetén?

(azok körében, akik láttak bántalmazást az iskolában, %)

Ha segítségre, támogatásra lenne szükséged szóbeli, fizikai vagy online bántalmazás miatt, kihez fordulsz az iskolában?

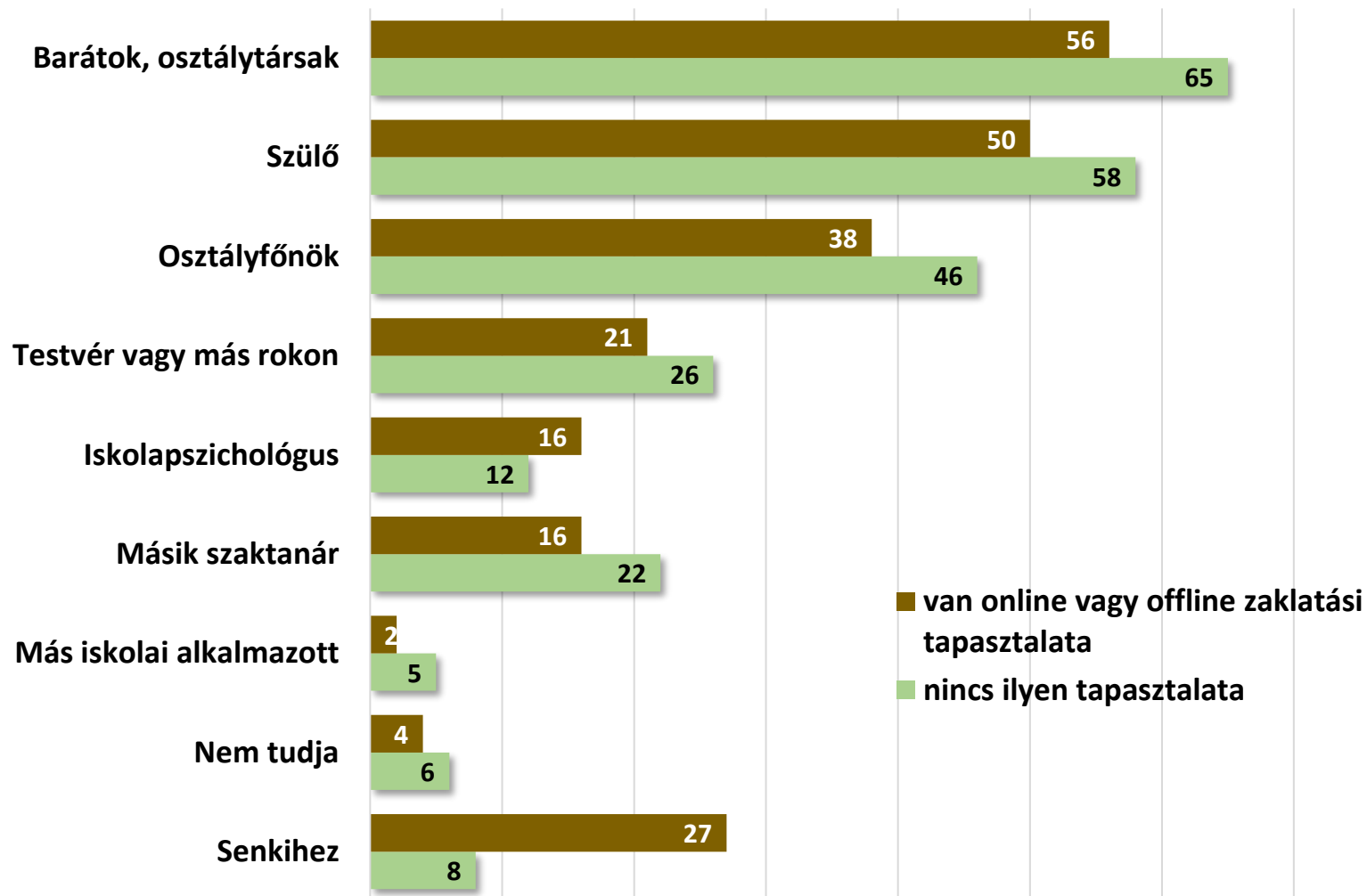
(összes válaszadó, %)

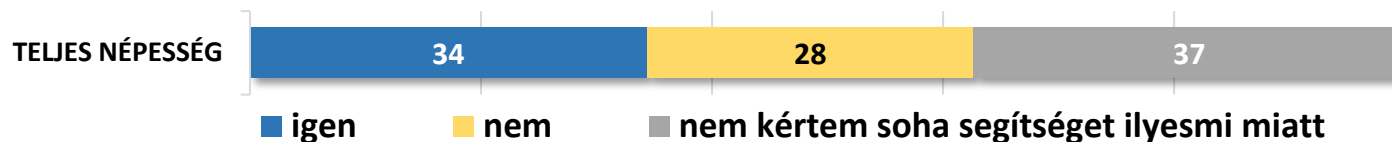

Ha segítségre, támogatásra lenne szükséged szóbeli, fizikai vagy online bántalmazás miatt, kihez fordulsz az iskolában?

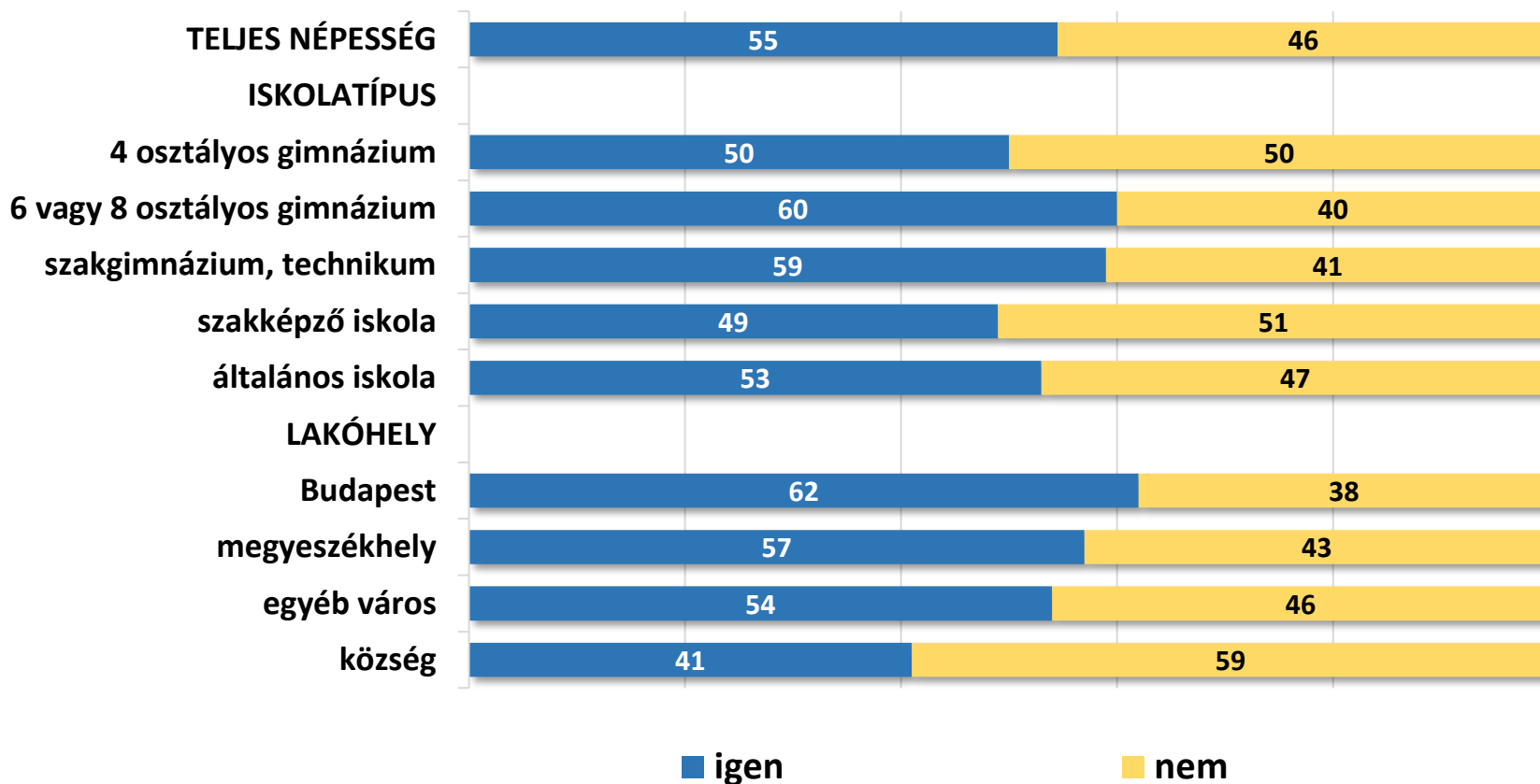
(összes válaszadó, %)

Ha már volt ilyen, miután segítséget kértél, történt-e bármi változás? (az összes válaszadó körében és a *segítséget kérők arányában*, %)

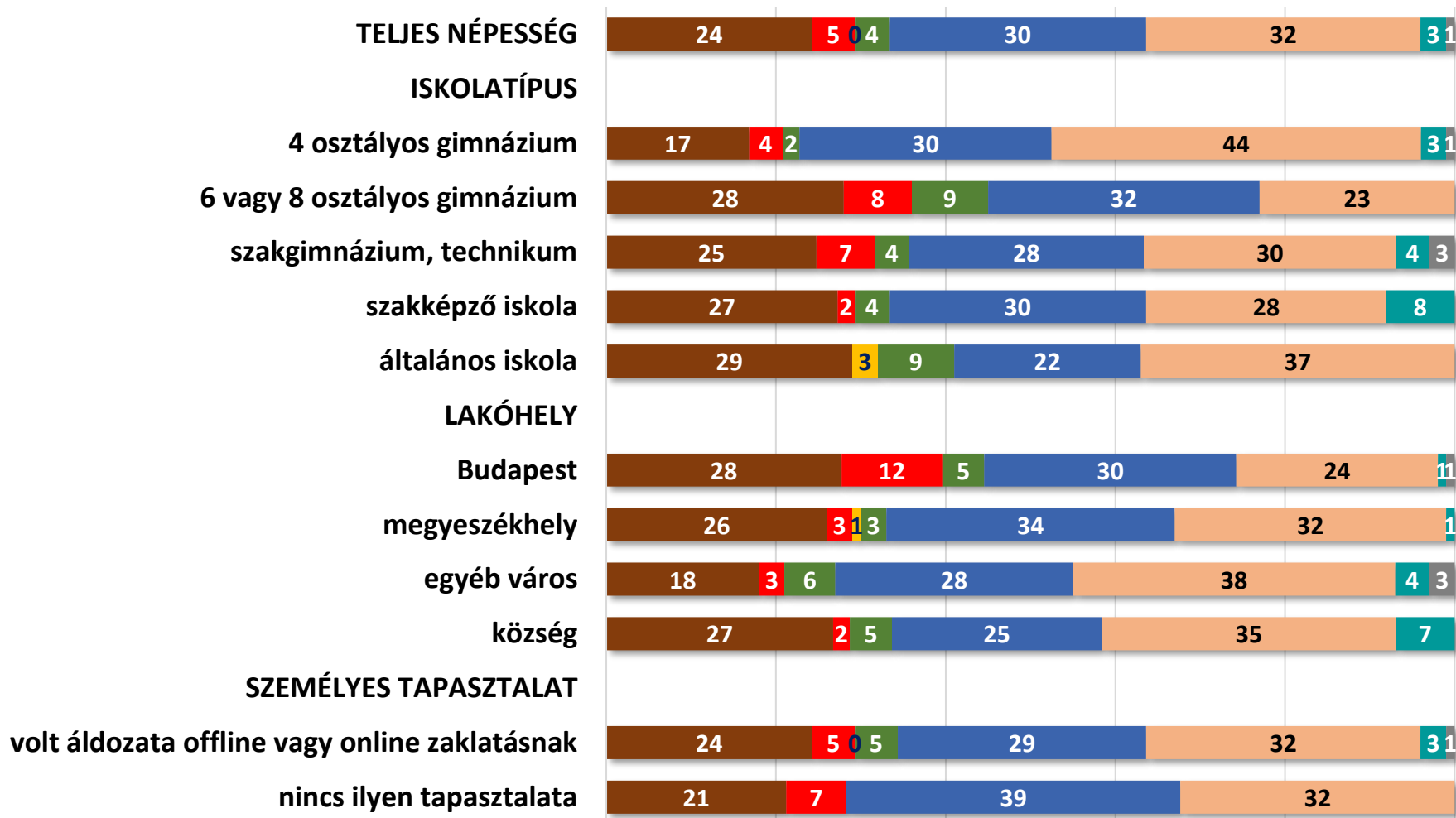

A segítséget kérők arányában

Kitől kaptál segítséget?

(azok körében, akik segítséget kaptak, %)

Barátok, osztálytársaktól
Másik szaktanártól

Iskolapszichológustól
Osztályfőnöktől

Más iskolai alkalmazotttól
Szülőtől

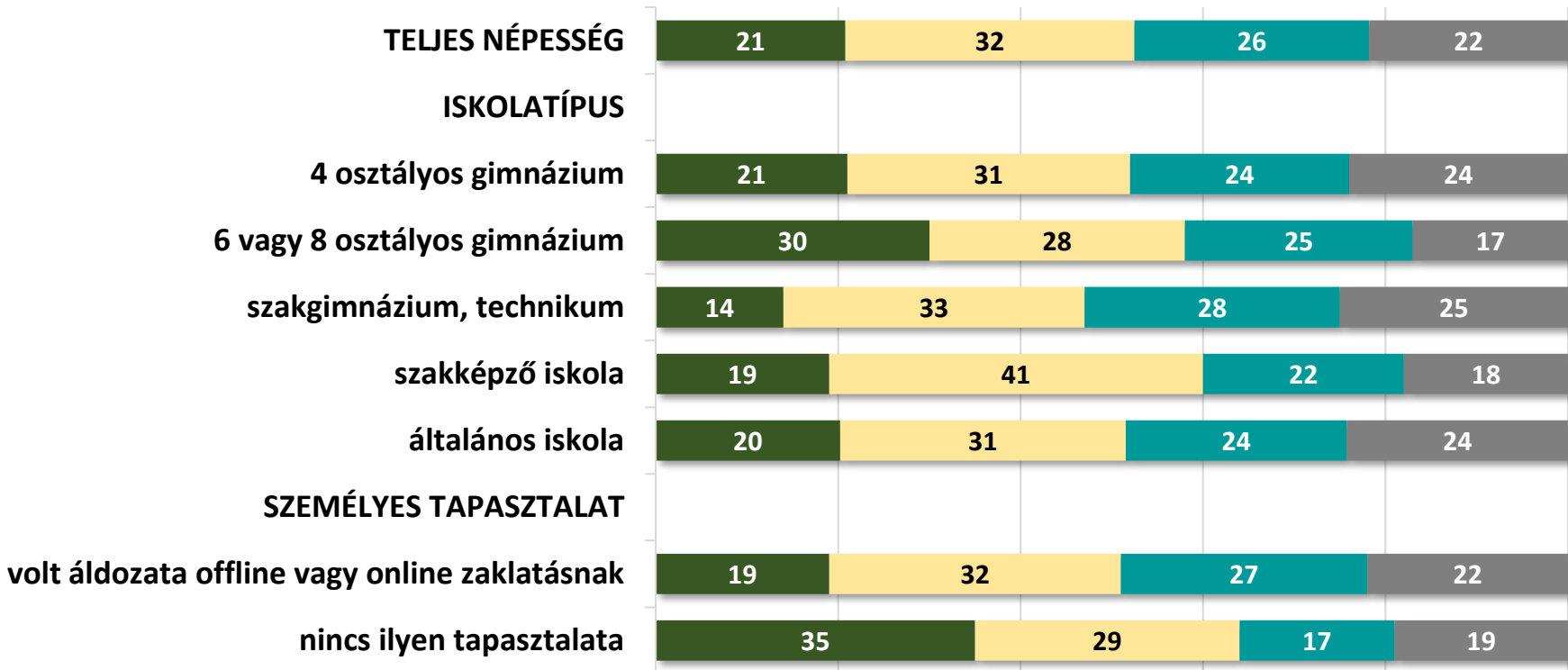
Megelőzés

Az eredmények összefoglalása – Megelőzés

- **A válaszadók fele úgy látja, hogy a tanárai tesznek valamit az iskolai bántalmazás megelőzése érdekében.** (Annak ellenére, hogy a problémás eseteknél alacsonynak mértük a tanárok beavatkozási arányát, sőt azt mutatták az eredmények, hogy a diákok szerint sokszor nem is tudnak a problémáról.)
- **Különösen a 6 vagy 8 osztályos gimnáziumokban igaz, hogy még az online felületeken történő bántalmazás kérdésére is kitérnek az iskolában.** A tanulónak a kutatásban összetett módon mért iskolai biztonságérzete erős összefüggést mutat azzal, hogy tapasztalataik szerint tesznek-e valamit a tanárok a megelőzés érdekében: azon tanulók csoportjában, ahol az online bántalmazással is foglalkoznak, mindössze 6% azok aránya, akiknek alacsony szintű a biztonságérzetük, míg azok körében, akiknek a tanárai nem tesznek semmit a bántalmazás megelőzése érdekében, 49%.
- **A válaszadók 47%-a úgy tudja, hogy az iskolája tanórák keretében vagy más módon foglalkozik az iskolai bántalmazás témájával. Nem meglepő módon ez is a 6 és 8 osztályos gimnáziumokra jellemző a leginkább (61%), a legkevésbé pedig a szakképző iskolákra (30%).**
- Annak ellenére, hogy **a különböző iskolatípusok** meglehetősen különböznek abban, hogy mennyire tesznek lépéseket a megelőzés érdekében, **a hatékonyság terén nem térnek el nagyon egymástól** a tanulók beszámolóinak alapján. A 6 vagy 8 osztályos gimnáziumba járók 25%-a szerint nem sikeres az iskolája a bántalmazás kezelésében; a szakképző iskolák esetében ez az arány magasabb, de nem jelentősen (32%). A legkevésbé az általános iskolák eredményesek a diákok válaszai alapján.

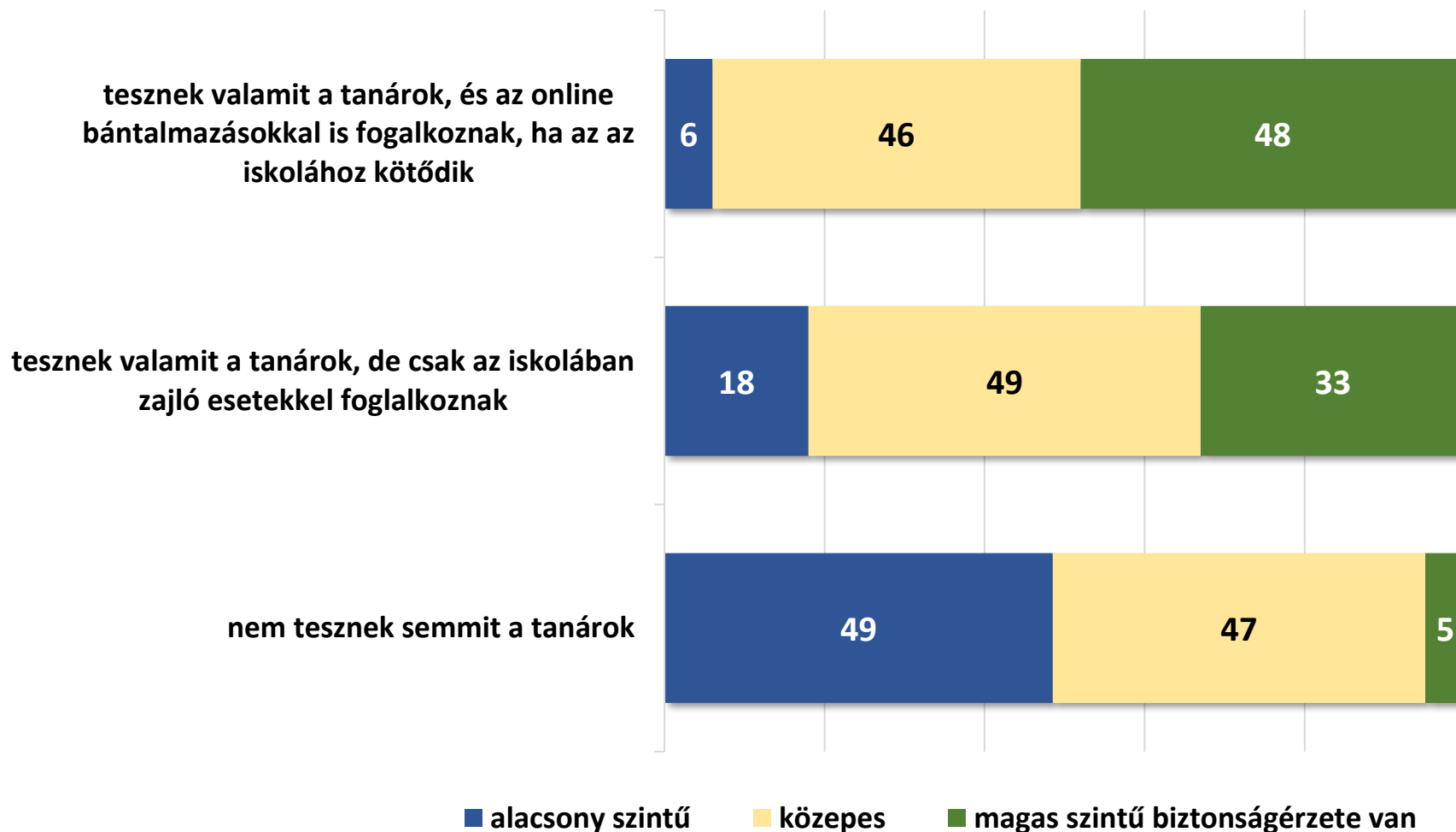
Hogy látod, az iskolában a tanárok tesznek valamit az iskolai bántalmazás megelőzése érdekében?

(összes válaszadó, %)

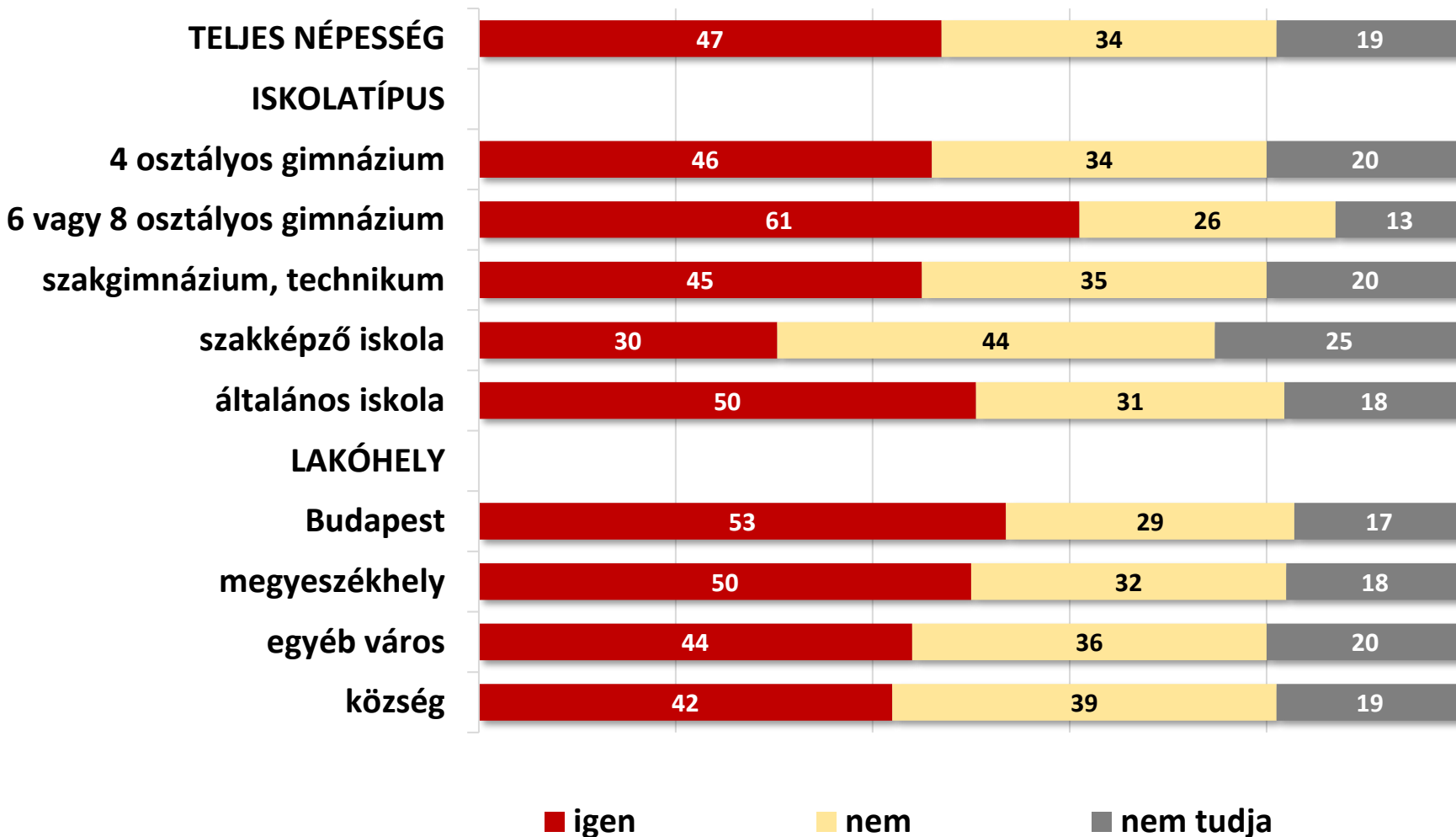
- igen, és az online bántalmazásokkal is foglalkoznak, ha az az iskolához kötődik
- igen, de csak az iskolában zajló esetekkel foglalkoznak
- nem
- nem tudja

Az iskolai biztonságérzet és a tanárok bántalmazással, zaklatással kapcsolatos észlelt viselkedésének összefüggése

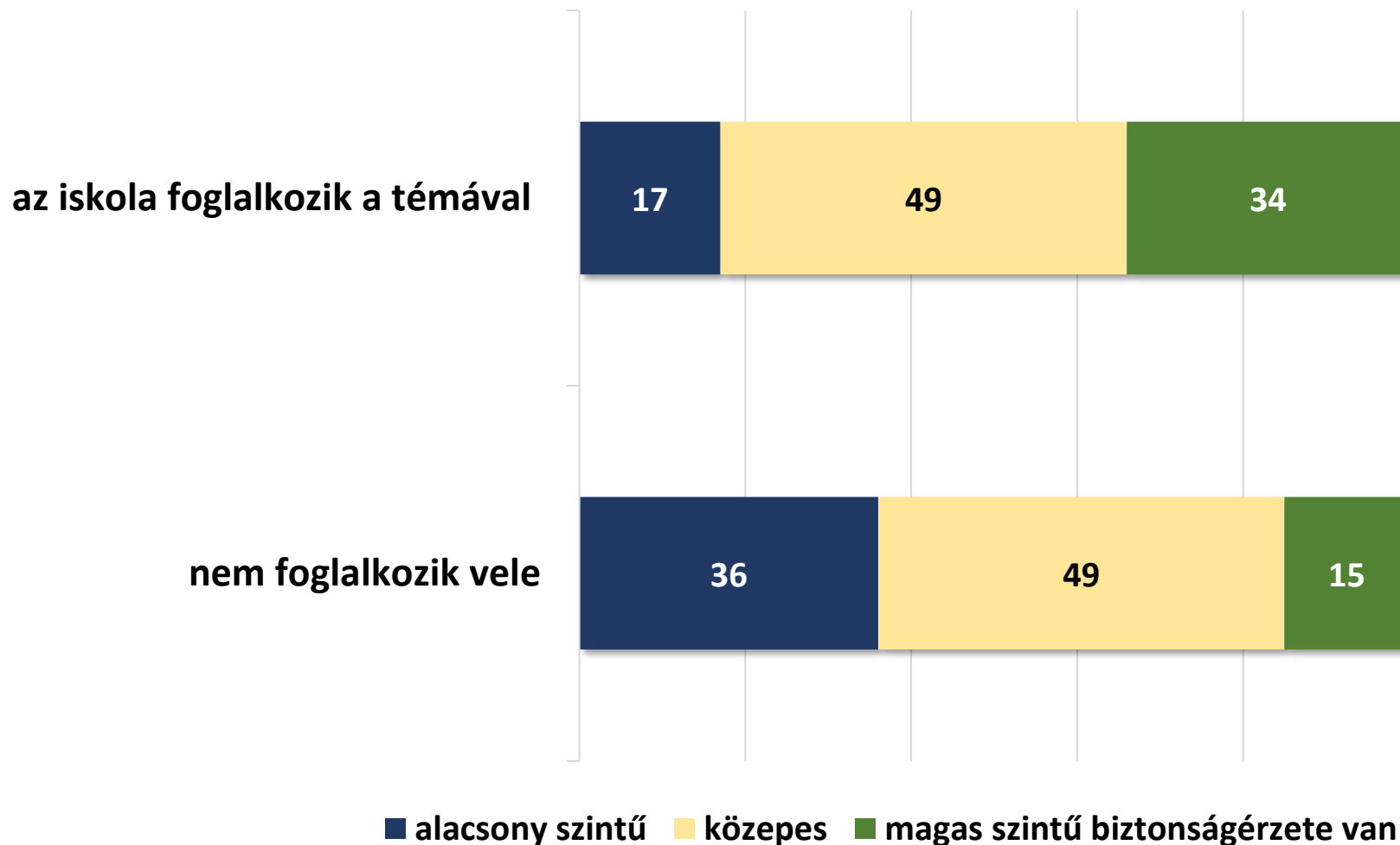
Iskolai tanóra keretében, vagy tanórán kívül bármilyen formában foglalkozott már az iskolád az iskolai bántalmazás témájával?

(összes válaszadó, %)

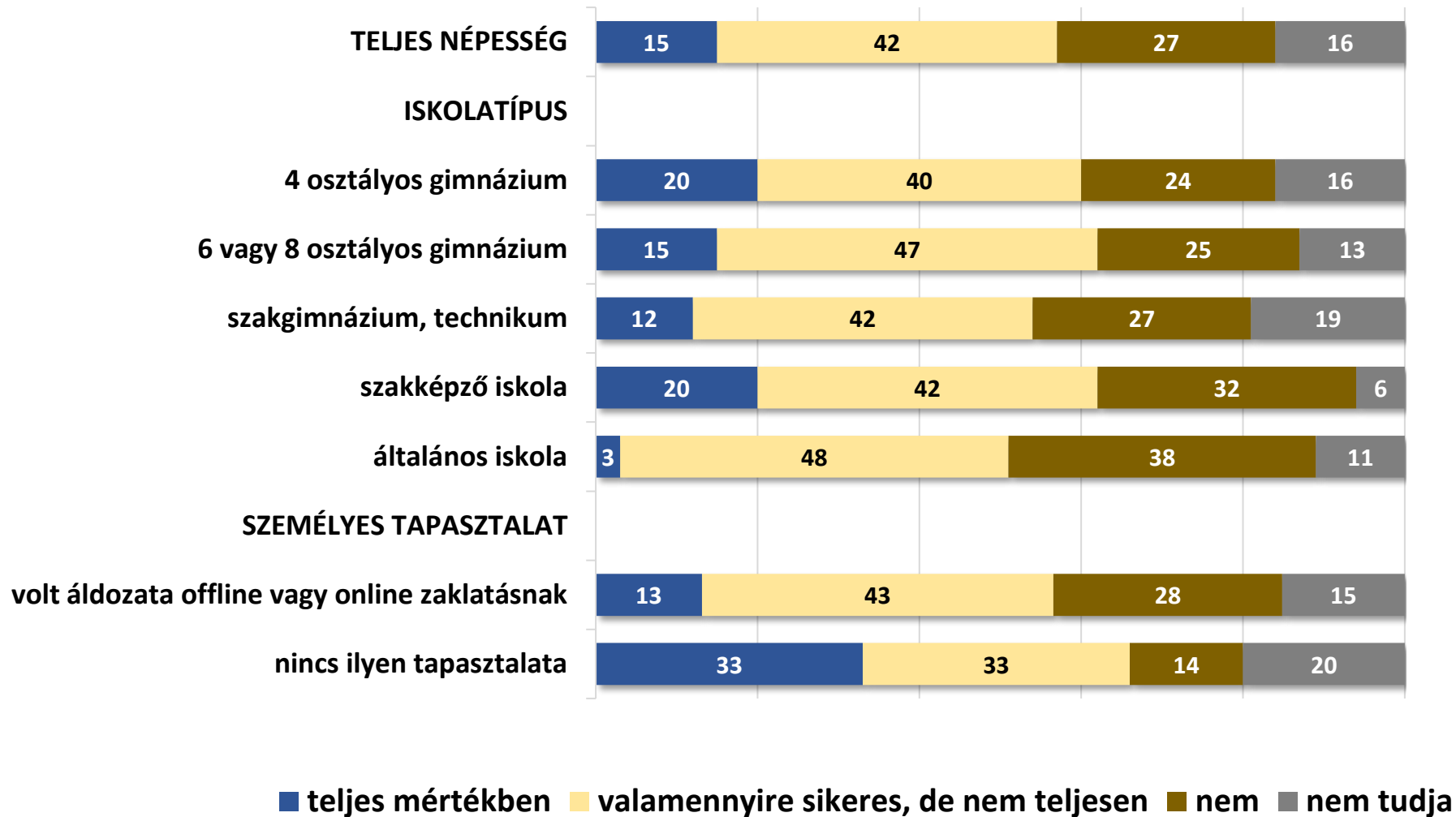

Az iskolai biztonságérzet összefüggése azzal, hogy az iskolák foglalkoznak-e tanórai vagy tanórán kívüli keretek között az iskolai bántalmazással

Véleményed szerint az iskolád sikeres a bántalmazás kezelésében?

(összes válaszadó, %)

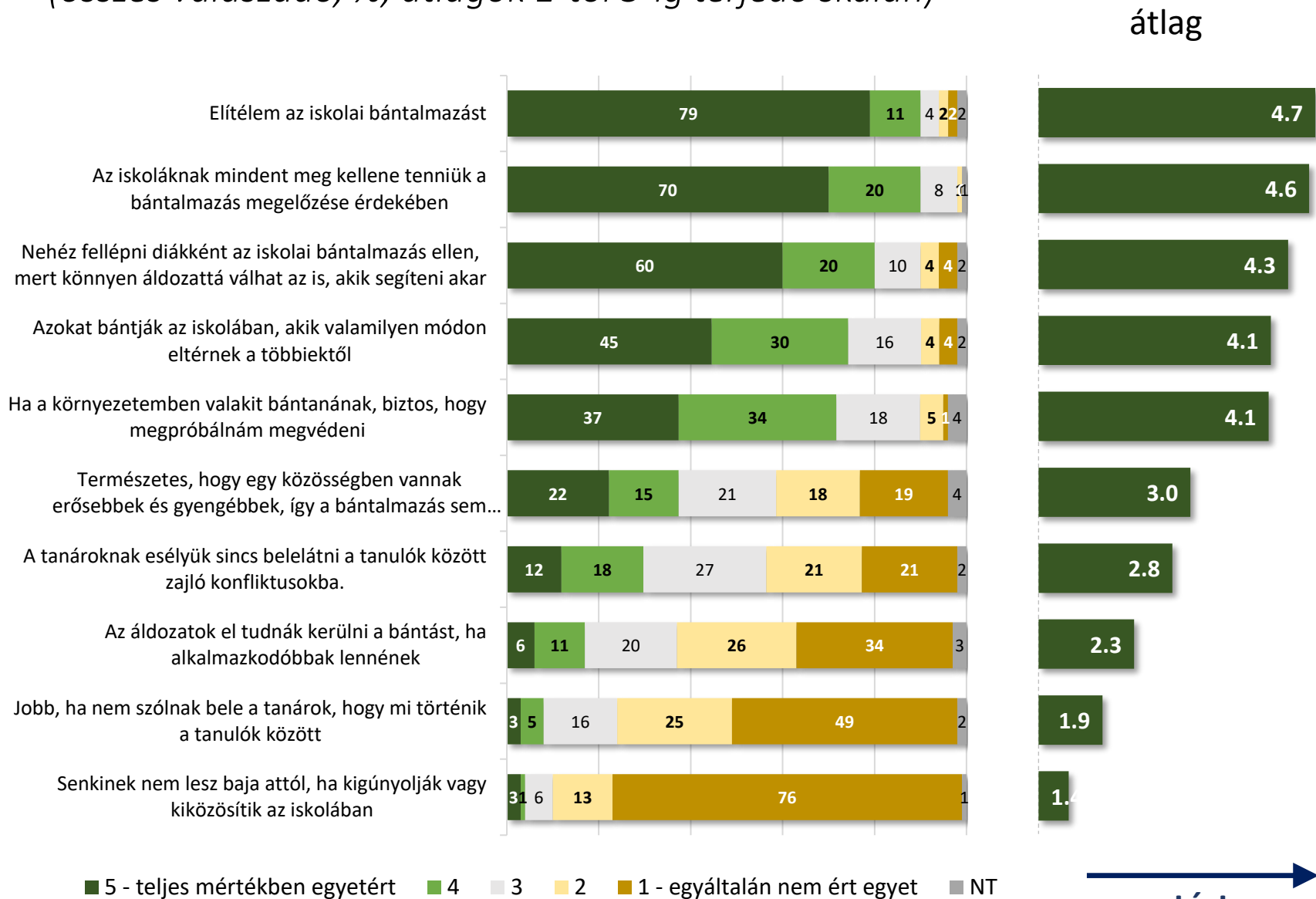
Attitűdök

Az eredmények összefoglalása – Attitűdök

- **A kérdőívet kitöltő fiatalok jelentős többsége elítéli az iskolai erőszakot:** 79% teljes mértékben és további 11% a közepesnél nagyobb mértékben. A bántalmazással kapcsolatban valamennyire megengedő álláspontok közül az a legelterjedtebb, hogy „természetes, hogy egy közösségben vannak erősebbek és gyengébbek, így a bántalmazás sem kerülhető el”; ezzel 37% „inkább” egyetért. Nagyon kevesen, mindössze 4 százaléknyan értenek egyet azzal a problémát kicsinyítő állásponttal, hogy „senkinek nem lesz baja attól, ha kigúnyolják vagy kiközösítik az iskolában”. Az iskolai erőszakkal kapcsolatos attitűdöket összegezve arra jutottunk, hogy a válaszadók közel kétharmada teljesen elítélő, 37%-a ambivalens és csak 2%-a megengedő, vagyis bagatellizáló. A bántalmazást elszenvedők 63%-a, míg a tapasztalattal nem rendelkezőknek csak 46%-a elítélő,
- A lányok magasabb arányban tartoznak a bántalmazást elítélők csoportjába (67%), de a fiúkra sem jellemző a megengedő attitűd: körükben inkább az ambivalens véleménnyel rendelkezők aránya magas.
- Az idősebbek, legalább 17 évesek körében jellemzőbb az erőszak elítélése, mint a fiatalabbak csoportjában.

Az iskolai zaklatással kapcsolatos attitűdök

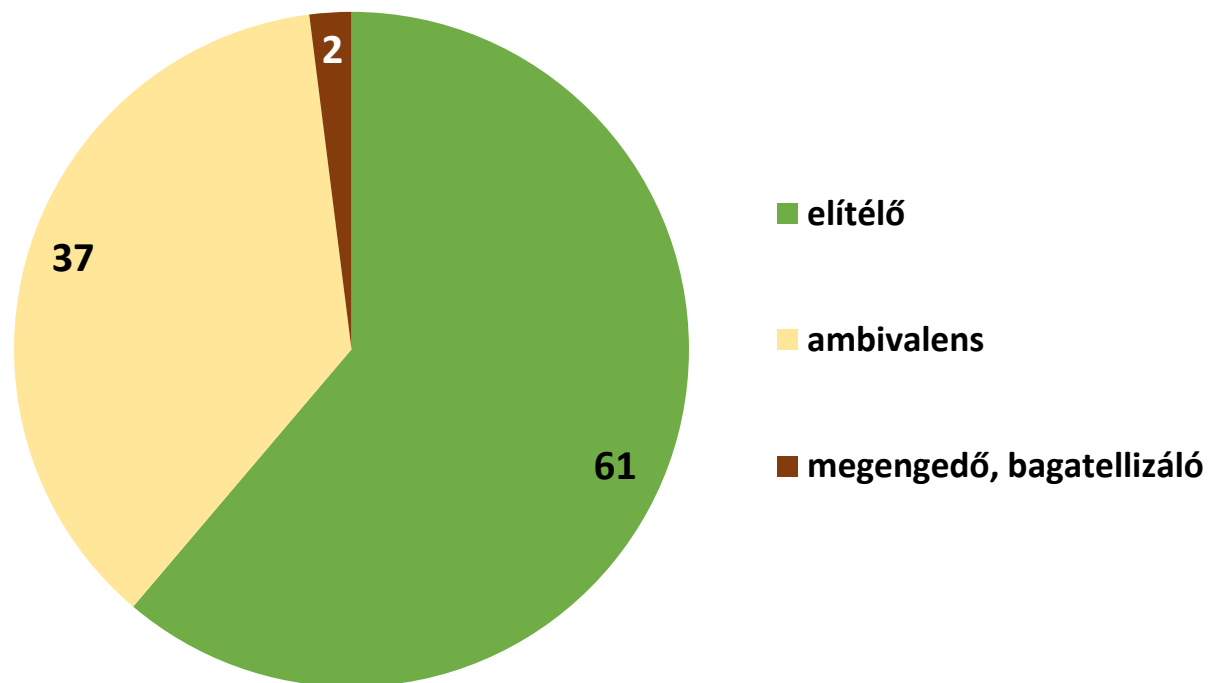
(összes válaszadó, %, átlagok 1-től 5-ig terjedő skálán)

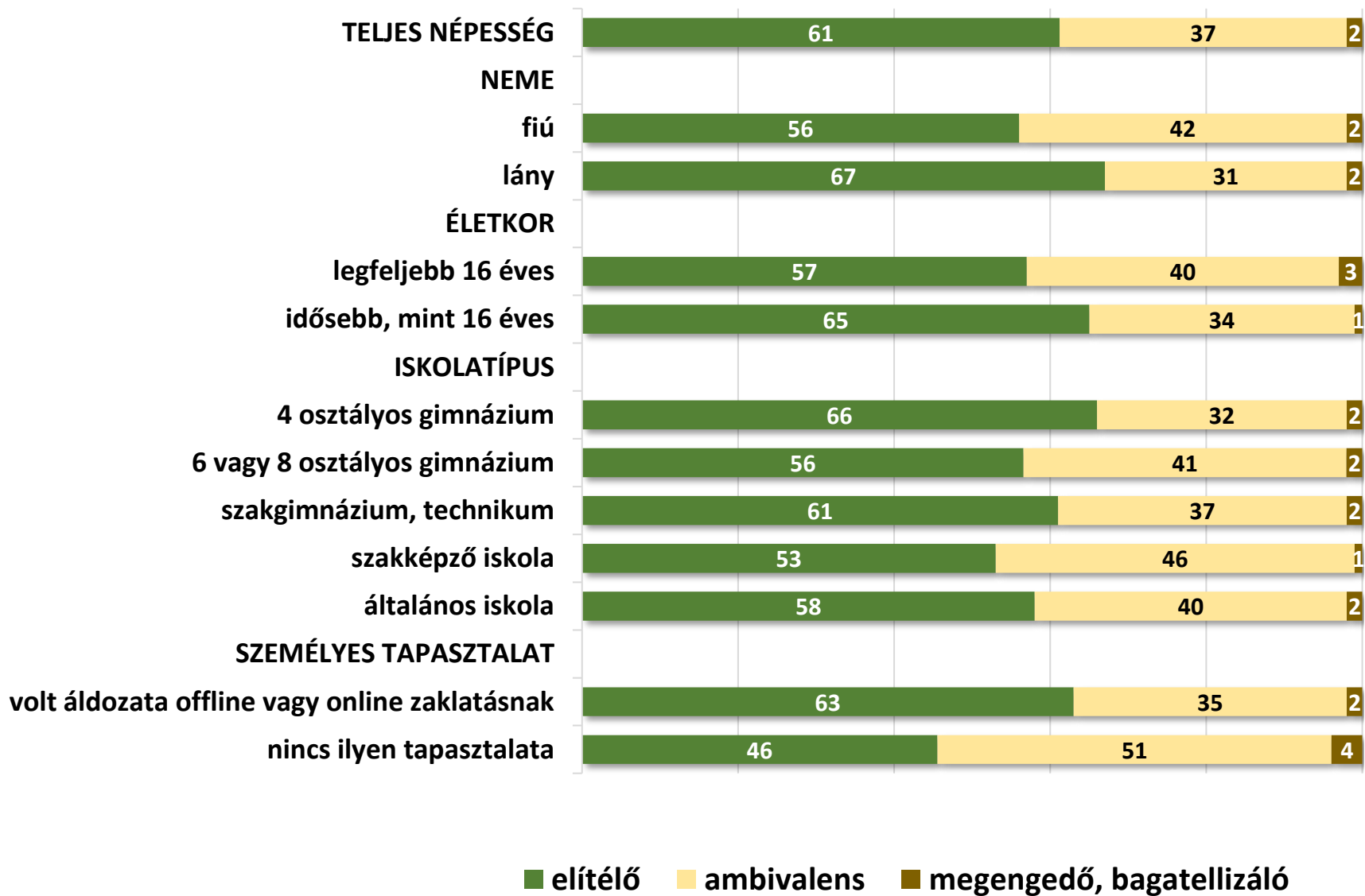
Az iskolai erőszakhoz való viszony összegzése

Az összegzés módszere: Az attitűdökre vonatkozó 8 kérdés válaszait adtuk össze úgy, hogy a magas értékek mindenhol az erőszak elítélését, az elbagatellizálással való egyet nem értést jelentik. Az így létrejövő 8-tól 40-ig terjedő értékeket szétszabtuk három részre, ezzel alkotva meg az iskolai erőszakkal szemben elítélő, ambivalens és megengedő attitűdöket vallók csoportját.

Két állítást nem használtunk fel a nem egyértelmű irányba miatt: „Nehéz fellépni diákként az iskolai bántalmazás ellen, mert könnyen áldozattá válhat az is, aki segíteni akar” és „A tanároknak esélyük sincs beleszólni a tanulók között zajló konfliktusokba”.

Az iskolai erőszakhoz való viszony összegzése

Az iskolai erőszakhoz való viszony összegzése – az egyes attitűdállítások átlaga a három különböző csoportban

